

GAZETA FESTIWALOWA Zakręcenie LITERATURA

8-17 MAJA 2026

BIBLIOTEKA. OTWIERASZ. ODKRYWASZ

Bezpłatna gazeta festiwalowa Biblioteki Publicznej im. J. U. Niemcewicza w Dzielnicy Ursynów m.st. Warszawy

URSYNOTEKA.PL

Mirosław Pawłowski

Dyrektor Biblioteki Publicznej im. J. U. Niemcewicza w Dzielnicy Ursynów m.st. Warszawy

Szanowni Państwo,

serdecznie zapraszam na drugą edycję organizowanego przez Ursynotekę festiwalu literackiego Zakręcenie Literatury.

Festiwal Zakręcenie Literatury zorganizowaliśmy nie tylko po to, by „zorganizować festiwal literacki”, ale by rozmawiać o literaturze oraz za pośrednictwem literatury rozmawiać z otaczającą nas rzeczywistością – o sobie, o innych... O tym, co nas boli, śmieszy, uwiera i zachwyca.

Podczas pierwszej edycji festiwalu zebrało się na widowni różnorodne grono czytelników, odrywających się na ten czas od swoich własnych, codziennych trosk. Co ich połączyło? Z pewnością wiara w to, że literatura to nie tylko forma, ale przede wszystkim energia spotkania – z autorami, z drugim człowiekiem, z samym sobą.

Mamy nadzieję, że podczas drugiej edycji Zakręconych Literatury będzie podobnie. Wierzmy, że starannie przygotowany program, na który składają się spotkania autorskie, warsztaty dla dzieci i dorosłych, koncert muzyki filmo-

wej, rodzinny spektakl teatralny oraz pokaz filmowy połączony z dyskusją po jego zakończeniu, spełni Państwa oczekiwania i zadowoli najbardziej wysublimowane gusta.

Tegoroczne hasło Tygodnia Bibliotek – „Biblioteka. Otwierasz. Odkrywasz” – wybrane przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, doskonale wpisuje się w misję naszej instytucji oraz formułę dziesięciu dni festiwalu, podczas którego otworzymy nasze serca i umysły na piękno literatury oraz wspólnie odkryjemy emocje, skrywane przez najlepsze romantyczne teksty literackie.

Planujemy, by każda edycja naszego festiwalu miała swój temat przewodni, oscylujący wokół wybranego gatunku lub motywu literackiego. Rok temu zaprosiliśmy mieszkańców Warszawy i Ursynowa na spotkania z autorami najpopularniejszych kryminałów. W tym roku spotkamy się z autorkami i autorami powieści obyczajowych oraz popularnych romansów. Zapowiada się niezwykle wielobarwna mozaika bardzo różnych języków i historii.

Festiwalowe wydarzenia odbywać się będą w naszych placówkach oraz w zaprzyjaźnionych instytucjach, ważnych dla dzielnicowej kultury i chętnie odwiedzanych przez mieszkańców. Spotkamy się zatem w Ursynotece, Ursynowskim Centrum Kultury „Alternatywy” i w Domu Sztuki.

Do zobaczenia na festiwalu. Zapewniam, że będziecie się Państwo świetnie bawić!

Co w numerze:

PROGRAM FESTIWALU

Zakręcenie Literatury 2026

Więcej na stronach 2-3.

SPOTKANIA AUTORSKIE

Mitosna ścieżka do sukcesu!

Więcej na stronach 4-5.

SPEKTAKL

Magia malowana piaskiem: spektakl Kopciuszek

Więcej na stronie 3.

Muzyczne Love Story – wieczór z muzyką filmową

Zachęcenie sukcesem artystycznym i frekwencyjnym koncertu muzyki filmowej podczas pierwszej edycji festiwalu Zakręcenie Literatury, postanowiliśmy zaproponować w tym roku jego drugą odsłonę i zaprosić mieszkańców już 8 maja na koncert najpiękniejszych utworów o miłości. Będzie to niewątpliwie niezapomniany wieczór, pełen muzycznych emocji.

Podczas koncertu zostaną wykonane najlepsze dzieła amerykańskich, włoskich, francuskich oraz polskich kompozytorów muzyki filmowej. Usłyszmy utwory ze znanych melodramatów. Zapewniamy, że nasz koncert będzie czymś więcej niż tylko odtworzeniem filmowej ścieżki dźwiękowej.

Wieczór z muzyką poprowadzi Paweł Sztompke, muzykolog i dziennikarz Polskiego Radia.

Jesteśmy przekonani, że wydarzenie uwiedzie serca wszystkich słuchaczy! Po prostu nie możecie go przegapić!

Love Story

Wieczór z muzyką filmową

Koncert Muzyki Filmowej w wykonaniu Salonowej Orkiestry Johanna Straussa i udziałem solistów: **Sylwii Grobelnej** oraz **Sebastiana Machalskiego**.

W programie muzyka m.in. z filmów: Bodyguard/Titanic/Tredowata/Love Story/Noce i dnie/Zapach kobiety

Kiedy?
8 maja 2026, piątek, godz. 19.00

Gdzie?
Ursynowskie Centrum Kultury „Alternatywy”
ul. Indyry Gandhi 9

Prowadzenie:
Paweł Sztompke

(obowiązują bilety w cenie 30 zł, dostępne na stronie biletyna.pl oraz w recepcji UCK „Alternatywy”)

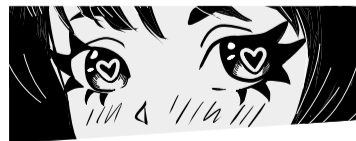
WYSTAWA

Czy odważysz się przejrzeć w lustrze Ingmara Bergmana?
Więcej na stronie 8.

MANGA

Aishiteru, czyli kocham cię oczami mangowych bohaterów
Więcej na stronie 10.

KONKURS

Konkurs na plakat promujący Tydzień Bibliotek
Więcej na stronie 11.

PROGRAM Zakręcenie Literaturą 2026

Powracamy! Program II edycji festiwalu Zakręcenie Literaturą już jest!

Z ogromną radością i nieskrywaną satysfakcją oddajemy w Wasze ręce program naszej drugiej odsłony festiwalu! Po ubiegłorocznym debiucie powracamy, by tym razem zgłębić temat, który od wieków inspiruje pisarzy i porusza czytelników: Zakręcenie Literaturą – Miłość i różne jej oblicza.

Piątek

08.05.2026

WIECZOREM DLA DOROSŁYCH:

- 19.00, Ursynowskie Centrum Kultury „Alternatywy”, ul. Indiry Gandhi 9

Love story. Wieczór z muzyką filmową – koncert najpiękniejszych utworów o miłości, podczas którego usłyszymy najlepsze dzieła polskich, amerykańskich czy francuskich kompozytorów muzyki filmowej

Prowadzenie: **Paweł Sztompke**

(bilety w cenie 30 zł, dostępne na stronie biletyna.pl oraz w recepcji UCK „Alternatywy”)

Sobota

09.05.2026

PO POŁUDNIU DLA DZIECI I MŁODZIEŻY:

- 15.00, Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży, ul. Polnej Róży 1

Romans między stronami

– spotkanie z **Natalią Fromuth**

Prowadzenie: **Marta Sztandar-Bielawska**

(wstęp wolny, dla dzieci od 12 lat, liczba miejsc ograniczona)

- 16.30, Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży, ul. Polnej Róży 1

Miłość na brzegach

– warsztaty malowania brzegów książek

Prowadzenie: **Paulina Kukła** (@very.little.book.nerd)

Na warsztaty zapraszamy z własnymi książkami;

Książka powinna mieć więcej niż 300 stron

(wstęp wolny, dla dzieci od 12 lat, liczba miejsc ograniczona)

PO POŁUDNIU DLA DOROSŁYCH:

- 14.00, Mediateka, ul. Cybisa 6

Emocje szeptem, emocje krzykiem (*Bergman w kawałkach, czyli jak zrozumieć niezrozumiałe*) – wystawa prac **Joanny Zalewskiej**

Wprowadzenie: **Patrycja Paczyńska**

(wstęp wolny, wystawa dostępna dla odwiedzających do dnia 30.06.2026)

WIECZOREM DLA DOROSŁYCH:

- 19.00, Czytelnia Naukowa, ul. Lachmana 5

Perspektywa naukowa: miłość nie istnieje – spotkanie z prof. **Tomaszem Szlendakiem**, socjologiem codzienności i przenikliwym obserwatorem relacji

Prowadzenie: **Kornel Wawrzyniak**

(wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona)

Niedziela

10.05.2026

RANO DLA DOROSŁYCH – wykłady w ramach WOLNEGO UNIwersYTETU URSYNOWA:

- 10.00, Ursynowskie Centrum Kultury „Alternatywy”, ul. Indiry Gandhi 9

Jak Ameryka widzi świat

– wykład prof. **Bohdana Szklarskiego**

- 11:45, Ursynowskie Centrum Kultury „Alternatywy”, ul. Indiry Gandhi 9

Lato przed zmierzchem – o miłości z perspektywy psychoanalitycznej

– wykład **Edwarda Buzuna i Karoliny Pniewskiej**

(wstęp na oba wykłady za okazaniem indeksu; przed każdym wykładem mamy do rozdania 30 dodatkowych wejściówek dla wolnych słuchaczy)

PO POŁUDNIU DLA DZIECI I MŁODZIEŻY:

- 15.00, Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży, ul. Polnej Róży 1

O miłości i słowach – spotkanie z **Martą Bijan**

(wstęp wolny, dla dzieci od 12 lat, liczba miejsc ograniczona)

Prowadzenie: **Aleksandra Pakieła**

- 16.30, Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży, ul. Polnej Róży 1

Błysk uczuć na okładce – warsztaty zdobienia okładek metodą haftu diamentowego

(wstęp wolny, dla dzieci od 12 lat, liczba miejsc ograniczona)

PO POŁUDNIU DLA DOROSŁYCH:

- 15.00, Czytelnia Naukowa, ul. Lachmana 5

Malowanie brzegów książek – warsztaty

Na warsztaty zapraszamy z własnymi książkami

(wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona)

WIECZOREM DLA DOROSŁYCH:

- 19.00, Czytelnia Naukowa, ul. Lachmana 5

Od pomysłu do bestselleru – wieczór literacki z **Weroniką Marczak**, autorką popularnej serii *Rodzina Monet*

Prowadzenie: **Paulina Baumgart** (@rozczytana_słowem)

(wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona)

Poniedziałek

11.05.2026

RANO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY:

- 11.00, Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży, ul. Polnej Róży 1

Z miłości do sztuki

– spotkanie z **Katarzyną Rygiel**

(grupa zorganizowana)

WIECZOREM DLA DOROSŁYCH:

- 17.00, Biblioteka dla Dorosłych, ul. Koński Jar 10

Dyskusyjny Klub Książki Ursynoteki

(obowiązują zapisy, liczba miejsc ograniczona)

- 19.00, Czytelnia Naukowa, ul. Lachmana 5

Czuła rozmowa ze sobą – spotkanie z **Natalią de Barbaro**, poświęcone rozmowie o emocjach, relacjach i odnajdywaniu własnej drogi w świecie;

Prowadzenie: **Kinga Majewska**

(wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona)

Wtorek

12.05.2026

RANO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY:

- 10.00, Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży, ul. Wasilkowskiego 7

Warsztaty literacko-plastyczne

na podstawie książki *Uśmiech żabki* **Przemysława Wechterowicza**

(grupa zorganizowana)

- 11.00, Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży, ul. Polnej Róży 1

Miłość jak z bajki – baśnie o miłości

Prowadzenie: **Baśnie z Sześciu Stron Świata**

(grupa zorganizowana)

- 14.00, Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży, ul. Fanfarowa 19

Wyrrywanki i wycinanki z gazety,

czyli tworzymy kolaże – warsztaty

(wstęp wolny, dla dzieci od 6 lat i ich rodziców,

obowiązują zapisy: 22 644 74 30)

PO POŁUDNIU DLA DZIECI:

- 16.00, Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży, ul. Kłobucka 14

Miłość... niejedno ma imię – warsztaty literacko-plastyczne na podstawie wybranych książek

(wstęp wolny, dla dzieci od 6 lat)

WIECZOREM DLA DOROSŁYCH:

- 19.00, Czytelnia Naukowa, ul. Lachmana 5

Między romantyzmem a realizmem

– uczucia w *Lalce Bolesława Prusa*

– wykład literacki **Tomasza Miłkowskiego**

(wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona)

Środa

13.05.2026

RANO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY:

- 10.00, Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży, ul. Kłobucka 14

Przepis na miłość – warsztaty literacko-plastyczne na podstawie wybranych

książek **Grzegorza Kasdepke**

(grupa zorganizowana)

- 10.00, Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży, ul. Na Uboczu 2

Edek jest zakochany – warsztaty

(grupa zorganizowana)

- 11.00, Oddział dla Dzieci i Młodzieży, ul. Polnej Róży 1

Serce na bicie – rap i hip-hop

– lekcja z **Piotrem Kajakiem**

(grupa zorganizowana)

WIECZOREM DLA DOROSŁYCH:

- 19.00, Czytelnia Naukowa, ul. Lachmana 5

O literaturze, namiętnościach

i sile kobiecej narracji – spotkanie autorskie z **Agnieszką Lingas-Łoniewską**,

autorką książek, w których namiętności spotykają się z codziennym życiem i skłaniają ku refleksji

Prowadzenie: **Filip Kekusz**

(wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona)

Czwartek

14.05.2026

RANO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY:

- 12.00-18.00, Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży, ul. Nugat 4

Po sznurku do serca – warsztaty

z tworzenia serc techniką string art,

inspirowane książką *Miłość* C. Averiss i K. Beautyman

(wstęp wolny, bez ograniczeń wiekowych)

PO POŁUDNIU DLA DZIECI I MŁODZIEŻY:

- 16.30, Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży, ul. Kłobucka 14

Planszówki na Kłobuckiej

w specjalnym, festiwalowo-miłosnym wydaniu

(wstęp wolny, bez ograniczeń wiekowych)

- 17.00-19.00, Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży, ul. Polnej Róży 1

Zakochani w komiksie – warsztaty

z **Szymonem Telukiem**

(liczba miejsc ograniczona, dla dzieci od 12 lat,

obowiązują zapisy: 22 101 19 42)

WIECZOREM DLA DOROSŁYCH:

- 19.00, Dom Sztuki, ul. Wiolinowa 14

Dyskusyjny Klub Filmowy

– *Wichrowe wzgórza, 2026*,

reż. **Emerald Fennell**, USA/Wielka Brytania

(obowiązują karnety lub – w przypadku wolnych miejsc

w dniu pokazu – karnet jednorazowy w cenie 10 zł)

- 19.00, Czytelnia Naukowa, ul. Lachmana 5

Saga emocji: o pisaniu historii,

które wciągają od pierwszych stron

– spotkanie autorskie z **Ałbeną Grabowską**,

autorką wielu bestsellerowych książek

Prowadzenie: **Marta Perchuć-Burzyńska**

(wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona)

Piątek**15.05.2026**

RANO DLA DOROSŁYCH:

- 11.00-13.00, Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży, ul. Polnej Róży 1

Literatura Young Adult w kontekście

romansu – szkolenie dla bibliotekarzy oraz miłośników literatury dla młodych dorosłych
Prowadzenie: **Aneta Korycińska** (Baba od Polskiego)
(liczba miejsc ograniczona, obowiązują zapisy: 22 101 19 42)

PO POŁUDNIU DLA DZIECI I MŁODZIEŻY:

- 16.00, Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży, ul. Kłobucka 14

Kto lubi kolor czerwony?
– biblioteczna gra z zagadkami

(wstęp wolny, dla dzieci od 10 lat)

WIECZOREM DLA DOROSŁYCH:

- 17.00, Czytelnia Naukowa, ul. Lachmana 5

Na niewyczerpanym papierze: listy miłosne Osieckiej i Przybory
– wykład literacki **Karoliny Felberg**

(wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona)

- 19.00, Czytelnia Naukowa, ul. Lachmana 5

Czytanie performatywne Uwiedzonego Przybory – warsztaty w ramach projektu Regał ScenicznyProwadzenie: **Katarzyna Batorowska**
(grupa zorganizowana)**Sobota****16.05.2026**

RANO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY:

- 12.00-14.00, Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży, ul. Polnej Róży 1

Love story: manga edition
– warsztaty rysowania mangi z **Szymonem Telukiem**

(liczba miejsc ograniczona, dla dzieci od 12 lat, obowiązują zapisy: 22 101 19 42)

PO POŁUDNIU DLA DOROSŁYCH:

- 15.00, Czytelnia Naukowa, ul. Lachmana 5

Warsztaty self-love z pisania listów
– uczestnicy wydarzenia odkrywają, jak słowa mogą stać się narzędziem samoakceptacji i wsparcia

(wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona)

- 16.00, Mediateka, ul. Cybisa 6

Romantyczna NIESPODZIANKA
– seans filmowy

(wstęp wolny, 16+, obowiązują zapisy: mediateka@ursynoteka.pl)

- 19.00, Czytelnia Naukowa, ul. Lachmana 5

Pokolenie w dialogu: jak ojciec z córką
– spotkanie autorskie z **Polą Pietuchą-Gretkowską i Piotrem Pietuchą**,

z którymi porozmawiamy o więzi między córką a ojcem, rodzinnych historiach i bliskości

Prowadzenie: **Teresa Drozda**

(wstęp wolny, liczba miejsc ograniczona)

Niedziela:**17.05.2026**

RANO DLA DZIECI I MŁODZIEŻY:

- 11.30, Ursynowskie Centrum Kultury „Alternatywy”, ul. Indiry Gandhi 9

Magia malowana piaskiem: spektakl Kopciuszek

– historia biednej dziewczynki, której życie zmienia się w wyniku jednego wydarzenia, opowiedziana zupełnie na nowo

(bilety w cenie 30 zł, dostępne na stronie biletyna.pl oraz w recepcji UCK „Alternatywy”)

Zakręcenie LITERATURA

Magia malowana piaskiem „Kopciuszek”

– historia biednej dziewczynki, której życie zmienia się w wyniku jednego wydarzenia. Zachęcamy, by zobaczyć tę znaną opowieść w zupełnie nowym wydaniu.

Kiedy?
17 maja 2026,
niedziela, godz. 11.30**Spektakl, który łączy pokolenia****Gdzie?**
Ursynowskie Centrum Kultury „Alternatywy”
ul. Indiry Gandhi 9**Magia malowana piaskiem: spektakl, który łączy pokolenia**

Już 17 maja 2026 roku, w ramach II edycji festiwalu *Zakręcenie Literaturę*, Ursynoteka zaprasza na wyjątkowe wydarzenie.

Teatr Piasku to widowisko, w którym tradycyjna opowieść spotyka się z ulotną sztuką wizualną. Za niezwykły klimat przedstawienia odpowiada precyzyjne połączenie światła, cienia oraz muzyki, budujące tło dla historii.

Główny punkt programu to *Kopciuszek* – historia dziewczynki, której życie zmienia się w wyniku jednego wydarzenia.

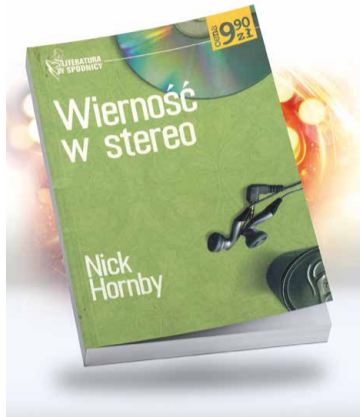
Zapraszamy do obejrzenia tej znanej opowieści w zupełnie nowym wydaniu. Widzowie będą mogli śledzić proces tworzenia na żywo: efemeryczne obrazy powstaną na podświetlanym stole, a efekt będzie symultanicznie wyświetlany na dużym ekranie.

To idealna propozycja na rodzinny czas – widowisko zachwyci najmłodszych dynamiką, a dorosłych kunsztem artystycznym. Zapraszamy do udziału w literacko-wizualnej podróży, która udowodni, że animacja piaskiem to sztuka bez barier wiekowych.

Wystąpi:
Zespół teatralny Piaskowa magia**Kiedy?**
17 maja 2026 r.**Gdzie?**
Ursynowskie Centrum Kultury „Alternatywy”,
ul. Indiry Gandhi 9**Bilety w cenie 30 zł**
do kupienia w recepcji UCK „Alternatywy” oraz na stronie: biletyna.pl

Polecajki
pracowników
Ursynoteki

Nick Hornby
**Wierność
w stereo**

Wierność w stereo Nicka Hornby'ego jest komedią antyromantyczną i listem miłosnym do popkultury w jednym. To historia żyjącego w latach 90. XX wieku Roba Fleminga, który ma 35 lat i niezbyt popularny sklep z płytami w Londynie.

Jak sam mówi: „tam skąd pochodzę, monogamia jest zbrodnią, bo jesteśmy cynikami i romantykami, czasem jednocześnie”. Jego monolog to opowieść o miłosnych perypetiach, w których dużą rolę odgrywają: pięć jego „najbardziej godnych zapamiętania rozstań wszech czasów”, pewna bezpruderyjna amerykańska piosenka i dziewczyna, z którą właśnie się rozstał, ale od której dostanie jeszcze jedną szansę.

Ważne w jego życiu są też muzyka pop i kolekcja płyt, które służą mu do wyrażania siebie („czy lubię ją [muzykę pop] dlatego, że jestem nieszczęśliwy, czy raczej jestem nieszczęśliwy dlatego, że ją lubię”), a także oceniania innych.

Angielski humor w rubasznej odmianie miesza się tu z próbą psychologicznego studium pokiereszowanego przez swoje przekonania i życiowe błędy człowieka, który boi się zaangażowania w związek. Wszystko to prowadzi do otwartego, nie pozbawionego nadziei zakończenia. Książka została sfilmowana i wystawiona jako musical.

■ Jakub Czarnik

ZESPÓŁ ODPOWIEDZIALNY ZA FESTIWALOWE UNIESIENIA:

Zespół Biura Festiwalowego:

Program:

Zofia Drop, Agnieszka Gorela,
Monika Królak-Galińska,
Mirosław Pawłowski

Grafika i skład:

Piotr Rudź

Redakcja:

Dominika Matulajtis,
Marta Todys

Promocja:

Zofia Graniewska-Wiankowska

Miłosna ścieżka do sukcesu!

Ursynoteka zaprasza na spotkania autorskie

9 maja 2026 / sobota / godz. 15.00
Oddział dla Dzieci i Młodzieży, ul. Polnej Róży 1

Miłosny raport specjalny

Natalia Fromuth (pseud. Birdvv) – od najmłodszych lat próbowała swoich sił w pisaniu, jednak zadebiutowała dopiero w 2018 roku na platformie Wattpad. Pierwsze opowiadanie, *Perfectly Wrong*, szybko zebrało ponad 2 miliony wyświetleń. Aktualnie pracuje nad kolejnymi opowieściami dla młodzieży.

Najnowsza książka: *Keep Me In* (2025 r., Wydawnictwo BeYa)

9 maja 2026 / sobota / godz. 19.00
Czytelnia Naukowa, ul. Lachmana 5

Socjologia z miłością w tle

Prof. Tomasz Szlendak

– profesor, socjolog i dyrektor Interdyscyplinarnej Szkoły Doktorskiej na UMK w Toruniu. Człowiek, który o przemianach obyczajowości i relacjach damsko-męskich wie niemal wszystko! Jest nie tylko naukowcem, ale także pasjonatem literatury, autorem kryminału retro i laureatem prestiżowych wyróżnień (od stypendium Polityki po medal Zasłużony Kulturze Gloria Artis). Jako zdobywca Nagrody Cyserona gwarantuje, że spotkanie z nim będzie nie tylko pouczające, ale i błyskotliwie poprowadzone.

Najnowsza książka: *Miłość nie istnieje. Związki, randki i życie solo w XXI wieku* (2025 r., Wydawnictwo Znak)

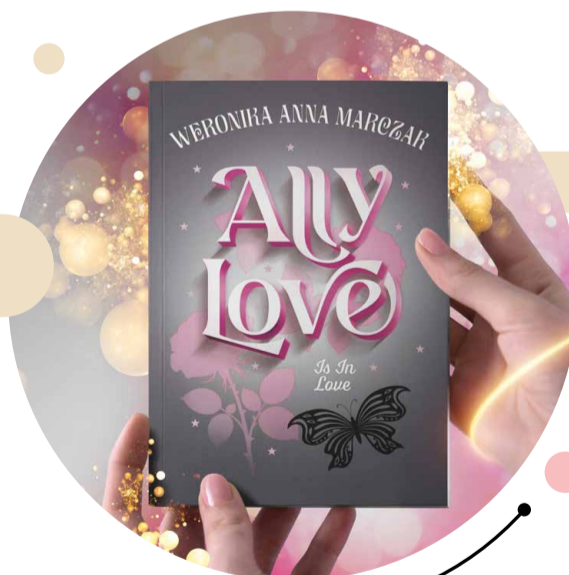

10 maja 2026 / niedziela / godz. 15.00
Oddział dla Dzieci i Młodzieży, ul. Polnej Róży 1

Architektka relacji i emocji

Marta Bijan – wokalistka, kompozytorka, pisarka, poetka i reżyserka. W 2014 r. zajęła drugie miejsce w finale czwartej edycji programu X Factor. Oprócz działalności muzycznej oddaje się pasji filmowej i literackiej. Posiada własne, niezależne Wydawnictwo Eufobia. W 2020 r. zadebiutowała fabularną powieścią *Melodia mgieł dziennych* (Wydawnictwo MOVA), w 2021 r. opublikowała zbiór opowiadań grozy *Domy i inne duchy* i tomik poezji *Marcepan*. W 2023 r. ukazały się jej powieści *Muchomory w cukrze* i *Nocne godziny*, w 2024 r. *Wakacje pod morzem*, a w 2025 r. *Jutro już było*.

Najnowsza książka: *Niepokoje* (2026 r., Wydawnictwo Eufobia)

10 maja 2026 / niedziela / godz. 19.00
Czytelnia Naukowa, ul. Lachmana 5

Z miłości do literatury

Weronika Marczak – absolwentka dziennikarstwa, która udowodniła, że wielkie historie mogą narodzić się w małej kawiarni w sercu Hiszpanii. To właśnie tam, przy filiżance kawy i laptopie, zaczęła tworzyć sagę, która stała się absolutnym fenomenem – serię *Rodzina Monet*. Jej życie to mozaika doświadczeń: od studiów we Wrocławiu, przez barcelońską tradycję pisarską, aż po pracę w branży krypto w Wiedniu.

Najnowsza książka: *Ally Love Is In Love – tom 3* (2026 r., Wydawnictwo You&Ya)

11 maja 2026 / poniedziałek / godz. 19.00
Czytelnia Naukowa, ul. Lachmana 5

Ekspertka od spraw sercowych i społecznych

Natalia de Barbaro – pisarka i psycholożka społeczna, socjolożka, trenerka umiejętności społecznych. Organizuje warsztaty dla kobiet „Własny Pokój”, „Dziki Dziewczynki” oraz „Czułe Struny”. Pisze felietony do magazynów *Wysokie Obsady* i *Charaktery*. Prowadzi zajęcia na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Najnowsza książka: *Przejścia. Którędy do miłości* (2026 r., Wydawnictwo Agora)

12 maja 2026 / wtorek / godz. 19.00
Czytelnia Naukowa, ul. Lachmana 5

Między nauką a literacką fikcją

Tomasz Miłkowski – dziennikarz, krytyk i prawdziwy ambasador teatru. Człowiek, przed którym scena nie ma tajemnic – od czterdziestu lat związany z ruchem teatrów jednego aktora. Jako prezes Klubu Krytyki Teatralnej czuwa nad jakością polskiej myśli o sztuce. Jego dorobek to nie tylko tysiące recenzji w Przeglądzie, Stolicy czy internetowym Yoricku, ale także publikacje edukacyjne, które wprowadziły w świat teatru całe pokolenia.

13 maja 2026 / środa / godz. 19.00
Czytelnia Naukowa, ul. Lachmana 5

Literacka miłość od pierwszego tomu

Agnieszka Lingas-Łoniewska – wrocławska pisarka, z wykształcenia polonistka. Zadebiutowała książką *Bez przebaczenia* w 2010 roku. Píše głównie powieści obyczajowe, często łączące wątki romansowe z sensacyjnymi. Założyła i prowadzi portal „Czytajmy polskich autorów”, a od 2017 r. jest członkinią Kapituły Literackiego Debiutu Roku. Jej wierni czytelnicy nazywają ją dilerką emocji. Kocha zwierzęta, na licznych spotkaniach autorskich prowadzi akcję „Karma zamiast kwiatka”.

Najnowsza książka: Veyron
(2026 r., Wydawnictwo JakBook)

14 maja 2026 / czwartek / godz. 19.00
Czytelnia Naukowa, ul. Lachmana 5

Zapisane w sercach i na kartach historii

Ałbena Grabowska – doktor nauk medycznych, neurolożka, a przede wszystkim jedna z najbardziej cenionych polskich pisarek. Posiada rzadki dar – z precyzją lekarza i wrażliwością artystki diagnozuje ludzkie dusze, przelewając ich tęsknoty, miłości i dramaty na papier. Autorka fenomenalnej sagi *Stulecie Winnych*, która podbiła serca milionów Polaków. W swojej twórczości nieustannie szuka odpowiedzi na pytanie o siłę więzów rodzinnych i trwałość uczuć w obliczu dziejowych burz.

Najnowsza książka: Dzieci we mgle. Sprawa ginekologa
(2025 r., Wydawnictwo Zwierciadło)

15 maja 2026 / piątek / godz. 17.00
Czytelnia Naukowa, ul. Lachmana 5

Strażniczka intymnych zapisków

Karolina Felberg – badaczka literatury, krytyczka i edytorka, która zawodowo zajmuje się tym, co w pisaniu najbardziej osobiste. Jako członkini Zespołu Badań nad Literaturą i Kulturą Późnej Nowoczesności IBL PAN, z ogromną precyzją analizuje język współczesnych twórców. To właśnie dzięki jej tytanicznej pracy edytorskiej mogliśmy poznać *Dzienniki Agnieszki Osieckiej* – zapis wielkich miłości, rozczarowań i codzienności ikony polskiej piosenki.

16 maja 2026 / sobota / godz. 19.00
Czytelnia Naukowa, ul. Lachmana 5

Miłość w dialogu pokoleń

Pola Pietucha-Gretkowska i Piotr Pietucha – córka i ojciec – porozmawiają bez cenzury o najważniejszym z uczuć. On – z bagażem doświadczeń, ona – z perspektywą młodego pokolenia. Tworzą razem fascynujący portret współczesnych relacji i udowadniają, że miłość ma wiele twarzy, a kluczem do każdej z nich jest szczerza rozmowa.

Najnowsza książka: Jak córka z ojcem. Rozmowy o miłości i związkach (2025 r., Wydawnictwo: Znak Literanova)

Więcej niż romans. Odkrywamy wszystkie oblicza miłości podczas festiwalu Zakręcenie Literaturą

Tematem przewodnim II edycji festiwalu *Zakręcenie Literaturą* jest miłość.

Na pierwszy rzut oka temat wydaje się dość wąski, bo uczucie to kojarzy się przede wszystkim z relacją romantyczną, a w literaturze – z popularnym gatunkiem literackim, jakim jest romans. Czy w związku z tym ma to być festiwal dla wąskiej grupy odbiorców, która czyta tylko romanse? Otóż nie.

Odzwierciedlenia tematu miłości w literaturze są bowiem liczne i różnorodne, o czym będę starała się Państwa przekonać z nadzieją, że sięgniecie po książki.

Zacznijmy od klasycznego romanisu. Dzieli się on na kilka rodzajów, z których najważniejsze to: romans historyczny, romantasy (połączenie romanisu i fantasy) i komedia romantyczna.

Osobną grupą, która w ostatnich latach podbiła rynek wydawniczy w Polsce, jest literatura Young Adult oraz New Adult Romance – książki o miłości, przeznaczone dla młodzieży oraz młodych dorosłych. Traktują one o pierwszych uczuciach i pierwszych związkach, często w sposób śmiały i bezkompromisowy.

Tematy związane z tożsamością i orientacją seksualną również są w literaturze coraz odważniej poruszane, między innymi przez takich autorów, jak Michał Witkowski, Marcin Szczygielski czy Renata Lis.

Oprócz miłości romantycznej mamy też miłość rodzicielską, miłość dzieci do rodziców, siostrzano-braterską, przyjacielską... Każdy z jej rodzajów ma liczne odzwierciedlenia w literaturze.

Elena Ferrante w powieści *Córka* opisuje ciemne strony macierzyństwa, z kolei o traumatycznych relacjach dziecka z ojcem w przejmującym sposób piszą: Wojciech Kuczok w powieści *Gnój* oraz Patrycja Volny (córka Jacka Kaczmarskiego) w autobiograficznej książce *Niewygodna*. Z zupełnie innej strony, ale nie mniej przejmująco i intensywnie, o miłości dzieci do rodziców opowiadają Marcin Wicha w książce *Rzeczy, których nie wyrzuciłem* oraz Mateusz Pakuła w *Jak nie zabiłem swojego ojca i jak bardzo tego żałuję*. Ten ostatni tytuł wydaje się prowokacyjny, ale po przeczytaniu książki przekonujemy się, że jest wyrazem wielkiej, głębokiej miłości syna do ojca.

Ważne miejsce w literaturze zajmuje

od niedawna również temat miłości do zwierząt.

Starsze pokolenie, wychowane na lekturach typu *Łysek z pokładu ldy* czy *Nasza szkapa* z pewnym niedowierzaniem, pomieszanym z zachwytem, przyjęło przepiękny wiersz Wisławy Szymborskiej *Kot w pustym mieszkaniu*. Okazało się bowiem, że nie tylko tragiczna dola zwierząt gospodarskich – pracujących ponad siły, głodzonych i źle traktowanych, nie tylko mało realistyczny, demoniczny kot Behemot z *Mistrza i Małgorzaty*, nie tylko tajemniczy, mało przypominający domowego sierściucha kot z *Cheshire* z *Alicji w Krainie czarów* mogą być bohaterami literatury pięknej czy poezji, ale również swojskie, domowe mrućki i psy kanapowce. I chwala autorom za to. Od dawna traktujemy bowiem psy i koty jak członków rodziny.

W popularnej (zекranizowanej) powieści *Kot Bob i ja* tytułowy Bob pełni funkcję nie tylko towarzysza życia człowieka, ale przede wszystkim ludzkiego terapeuty. Charles Bukowski, skandalizujący i wiodący mocno hulaszczce życie pisarz, wydał książkę *O kotach*, w której opisuje te zwierzęta z dużą z czułością i empatią. Z podobnymi uczuciami pisze noblistka Doris Lessing – koty towarzyszyły jej przez całe życie i poświęciła im piękny zbiór opowieści *O kotach*.

Pies z powieści Krzysztofa Vargi *Śmiejący się pies* jest nie tylko najważniejszym – i jedynym – towarzyszem życia głównego bohatera, ale też jego powiernikiem. Główny bohater daje upust rozczarowaniu życiem i niechęci do ludzkości, prowadząc nieustanny dialog ze swoim czworonożnym przyjacielem.

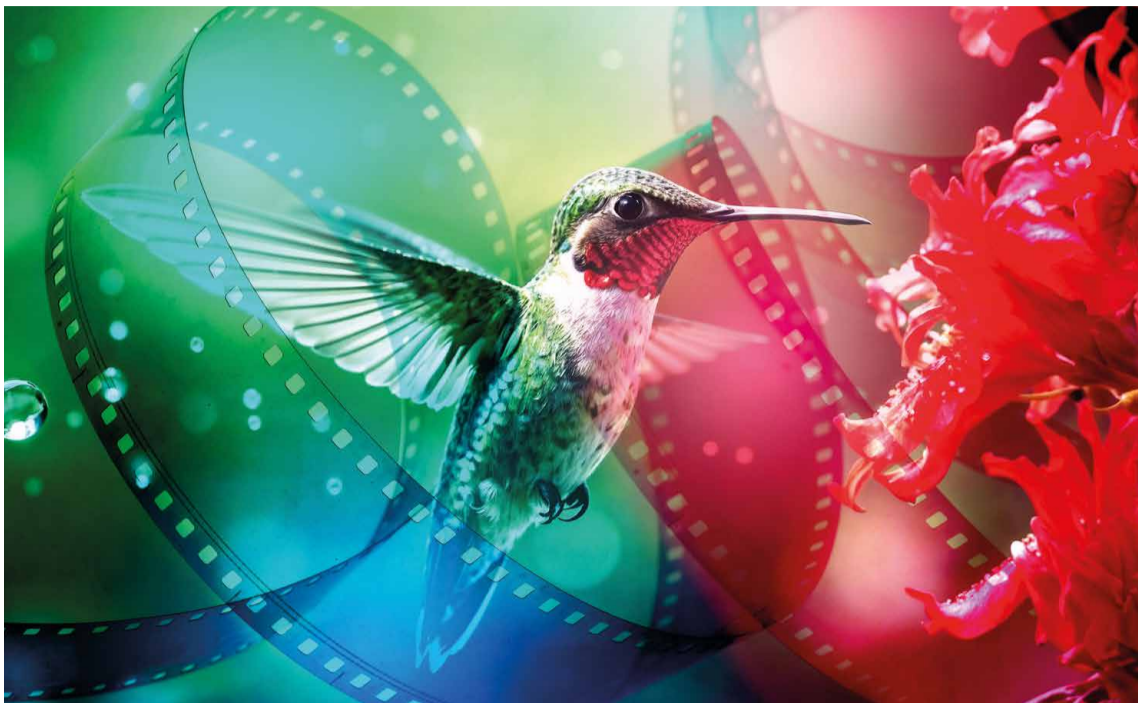
Na koniec słowo jeszcze o miłości do samego siebie.

Fenomenem rynku wydawniczego ostatnich lat jest wysyp poradników psychologicznych różnego rodzaju. Część z nich popularyzuje wiedzę psychologiczną, medyczną, biologiczną, inne – wiedzę typu „self-help”. Wszystkie pomagają nam uczynić życie lepszym i łatwiejszym.

Miłość do samego siebie – jak przekonują nas ich autorzy – jest fundamentem zdrowia psychicznego i wynika z troski o własne potrzeby. Choć nie wszystkie poradniki są warte uwagi, po niektóre na pewno warto sięgnąć. Choćby po to, by przekonać się, że miłość do samego siebie to niezbędny element rozwoju.

■ Beata Stępień-Mietlińska

Miłosny trzepot skrzydeł kolibra w historii kina

Miłość szybko zagościła na planie filmowym, kiedy twórcy odkryli, że to temat ważny, trudny, świetnie się sprzedający i uniwersalny.

Film o miłości zazwyczaj rozpoczyna się nieśmiały, skradzionym lub namiętym... pocałunkiem. Pierwszy z nich można było zobaczyć w 1896 roku, a więc już rok po paryskim pokazie kinematografu braci Lumière. W *The Kiss* May Irwin i John C. Rice całują się pod okiem reżysera Williama Heise'a. Film reklamowano w następujący sposób: *Para przymierza się do pocałunku, zaczyna się całować, a potem całuje się i całuje*. Widzowie tłumnie szli do kin i chętnie płacili za ten skrawek intymnej sceny, za ten moment, kiedy On i Ona są sobie przeznaczeni i za atmosferę skrzących się iskier w ciemnej sali. Bilet w rękę widza był dowodem na to, że miłość istnieje, jest, zdarza się, wybucha nagle lub przychodzi po cichutku, zwyczajnie.

Historia kina posiada całe spektrum miłosnych produkcji i filmów

o tej tematyce. W komediach romantycznych bohaterowie długo się mijają, nie lubią, a potem doznają olśnienia. Tu przykładem może być screwball comedy Franka Capry *Ich noce* z 1934 roku z Clarkiem Gable i Claudette Colbert albo choćby *Notting Hill* Rogera Michella z Julią Roberts z roku 1999.

Jak widać na przestrzeni lat, temat ten jest obecny w kinie zawsze. Mamy westerny, w których kowboje tracą głowę dla dziewczyn w kryolach (*Skarb Sierra Madre* Johna Hustona z 1948 roku; *Wystrzałowe dziewczyny* Jonathana Kaplana z 1994 roku).

W *Tańczącym z wilkami* serce porucznika bije mocniej na widok kobiety nazywanej *Uniesiona Pięść* (Kevin Costner i Mary McDonnell). Widzowie uwielbiają też filmy z wampirami, które całują i wysysają krew w imię miłości ponadczasowej (*Wywiad z wampirem* Neila Jordana z 1994 roku czy *Zmierzc* Catherine Hardwicke z 2008 roku).

Są też filmy noir, gdzie miłość zwiastuje przybycie *femme fata-*

le. Tu doskonałym przykładem jest z pewnością *Gilda* Charlesa Vidora z 1946 roku, w którym rudowłosa piękność – Rita Hayworth – zmysłowo zdejmuje rękawiczki, a potem uwodzi i porzuca swoich adoratorów.

W kinie kryminalnym uczucie jest pretekstem do zbrodni, a film zwykle pełen jest brutalnych gangsterów. Czasem taki silny facet traci głowę dla delikatnej kobiety i otacza ją swoją opieką. Tak postępuje Jean Claude Van Damme wobec Rosanny Arquette w filmie *Uciec, ale dokąd* Roberta Harmona z roku 1993. Również Ryan Gosling, niedostępny twardziel z zapatką w zębach, zaopiekuje się delikatną sąsiadką Carey Mulligan w *Drive* Nicolasa Windinga Refna z 2011 roku.

Ci ostatni: porywacze, twardziele, uciekinierzy zasługują na osobny akapit, bo to oni mają najbardziej miękkie serca. To delikatna Eady – Amy Brenneman – uświadamia zawodowemu przestępcy, Robertowi de Niro w *Gorączce* Michaela Manna z 1995 roku, czym jest miłość. To mała Matylda w luku

na brudną białiznę mówi *Leonowi Zawodowcowi*, czym jest odpowiedzialność w relacji – scena z Natalie Portman i Jeanem Reno dawno już przeszła do historii filmu jako jedna z najbardziej wzruszających.

Kino musi komplikować scenariusze, więc w trakcie filmów pojawiają się sceny zazdrości, kłótni, długie rozmowy, wspólne podróże, romantyczne gesty, wielkie awantury i seks. Czasem los zsyła gdzieś bohaterów, znajdują się oni w sytuacji bez wyjścia i, skazani na siebie, dopiero wtedy odkrywają miłość. Tak jest choćby w *Afrykańskiej królowej*: stary żeglarz i uparta misjonarka – Humphrey Bogart i Katharine Hepburn – uciekają razem na barce przez kilka dni. Dopiero wspólny wróg uświadamia im, ile dla siebie znaczą. Choć film jest z 1951 roku, porusza aktualny temat wspólnej podróży właśnie po miłość.

Dokładnie taki sam schemat – z tą różnicą, że akcja dzieje się po katastrofie samolotu w górach – mamy w filmie *Pomiędzy nami góry* Hany Abu-Assad z 2017 roku, w którym Kate Winslet i Idris Elba, idąc samotnie przez góry, zakochują się w sobie bez pamięci.

By przerwać monotonię życia, bohaterowie mogą wdać się w płomienny romans, jak Jennifer Aniston i Clive Owen w *Wykolejonym* z 2005 roku czy Diane Lane i Richard Gere w *Niewiernej* z roku 2002.

Miłość ma wiele odmian: może być po grób albo zupełnie niespełniona. Do tych ostatnich należy na pewno uczucie muzyka i aktorki z *La la land*, czyli Ryana Goslinga i Emmy Stone, a także pilota i pisarki, których zagrali Ralph Fiennes oraz Kristin Scott Thomas w *Angielskim pacjencie*. Bywa też tak, jak w obrazie *Holiday*: po wielu perypetiach pojawia się happy end, a Cameron Diaz płacze wreszcie prawdziwymi łzami.

Gdy reżyser ma fantazję, płomiennym uczuciom towarzyszą żywioły: ogień, lawina, burza piaskowa. Dowodem na to jest scena pocałunku Scarlett i Rhetta – czyli Vivien Leigh i Clarka Gable na tle płonącej Atlanty w *Przemięto z wiatrem* Victora Fleminga z 1939 roku oraz piękna scena miłosna w płonącej bibliotece z udziałem Antonio Banderasa i Salmy Hayek w *Desperado* Roberta Rodriguez z 1995 roku.

Bywają też sceny w strugach deszczu, jak w *Pamiętniku* – po romantycznej scenie na łódce wybucha namiętność między Ryanem Goslingiem i Rachel McAdams. Podobnie jest w scenie z Audrey Hepburn i Georgem Peppardem pod koniec *Śniadania u Tiffany'ego* w filmie z 1961 roku. Jest jeszcze nieśmiertelna scena pożegnania we mgle Ingrid Bergman i Humphreya Bogarta w *Casablance* Michaela Curtiza z roku 1942.

Mamy też historie, które na swoją miłość mają tylko kilka ukradzionych z życia chwil, jak fotograf i żona farmera – Clint Eastwood i Meryl Streep z filmu *Co się wydarzyło w Madison County* z 1995 roku.

Miłość może być totalnie romantyczna, jak całus Lady i Trampa w *Zakochanym kundlu* przy spaghetti czy scena na dziobie statku z Kate Winslet i Leonardo DiCaprio w *Titanicu* Jamesa Camerona z 1997 roku.

Historia kina pokazuje, że na miłość warto czekać (jak robią to Cate Blanchett i Brad Pitt w *Dziwnym przypadku Benjamina Buttona*). W filmie pojawia się cała piękna sekwencja z urwaną sznurówką, która dotyczy tego, że na świecie nie ma przypadków. A może chodzi właśnie o to, że wszystko jest przypadkiem?

Trzepot skrzydeł kolibra zwiastuje tam coś szczególnego. Może miłość? Nie przegapmy tego.

■ Beata Zaborek

Romans na Ursynowie – co czytają koneserzy miłosnych historii

Literatura obyczajowa, w której jednym z ważniejszych elementów jest miłość i różne jej oblicza to drugi, zaraz po kryminale, popularny gatunek książek, wypożyczanych w Ursynotece – stąd pomysł na romansową tematykę tegorocznego festiwalu.

Sięgają po niego zwłaszcza kobiety, choć nie brakuje też zainteresowanych panów.

Prym od lat wiodą sagi rodzinne z burzliwą historią w tle oraz opowieści z tajemnicą, zwykle miłosną, często tragiczną, skomplikowaną i trudną.

W naszych zestawieniach najczęściej pojawia się irlandzka autorka Lucinda Riley, której sagę *Siedem siostr* nasi czytelnicy wprost uwielbiają. Nie brakuje też przedstawicieli

TOP 5: Oblicza Miłości i Romansu

Najpopularniejsze tytuły o relacjach i poszukiwaniu szczęścia

1. Szczęśliwy dom – Krystyna Mirek (678)
2. Rodzinne sekrety – Krystyna Mirek (645)
3. Zaplątana miłość – Karolina Wilczyńska (601)
4. Czereśnie zawsze muszą być dwie – Magdalena Witkiewicz (582)
5. Tajemnica zamku – Krystyna Mirek (577)

literatury polskiej. Mamy Magdalene Witkiewicz, której książki polecane są czytelnikom, szukającym w lekturze ukojenia, biblioterapii. Mamy Krystynę Mirek i Karolinę Wilczyńską, o które czytelniczki Ursynoteki pytają często i z zainteresowaniem śledzą rynek wydawniczy, żeby nie przegapić premiery żadnej nowości ukochanych autorek.

Wśród młodzieży popularna w dalszym ciągu jest saga *Rodzina Monet* Weroniki Marczak oraz książki i komiksy young adult, ujmujące kwestie miłosne w sposób nowoczesny, adresujący je do młodszych pokoleń, wychowanych przez Internet, Netflixa i media społecznościowe.

■ Dominika Matuajtis

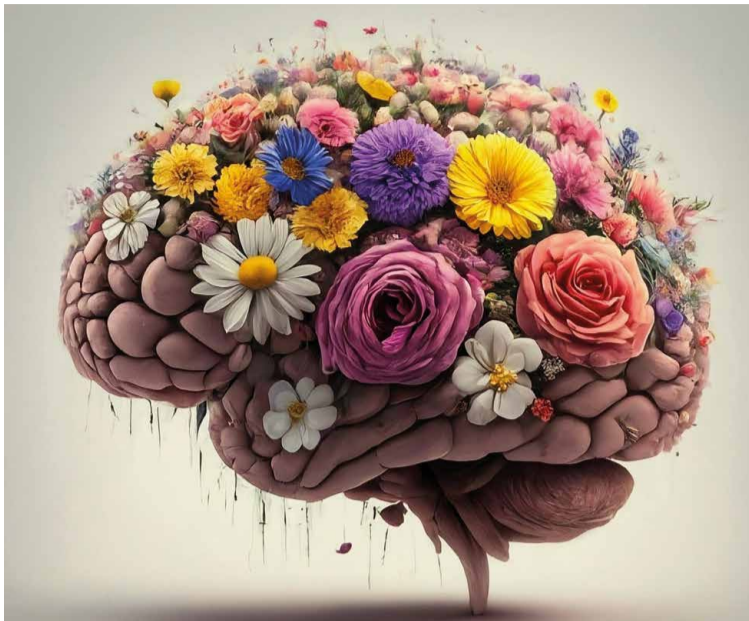

TOP 10: Sagi i Literatura Obyczajowa

Najchętniej wybierane historie z wielką tajemnicą i historią w tle, wypożyczane w latach 2016-2025.

1. Siedem siostr – Lucinda Riley (981)
2. Siostra burzy – Lucinda Riley (861)
3. Siostra cienia – Lucinda Riley (855)
4. Siostra księżycy – Lucinda Riley (718)
5. Siostra perły – Lucinda Riley (717)
6. Siostra słońca – Lucinda Riley (626)
7. Sekret listu – Lucinda Riley (617)
8. Sekret Heleny – Lucinda Riley (567)
9. Drzewo Anioła – Lucinda Riley (567)
10. Zaginiona siostra – Lucinda Riley (566)

Zakochany mózg

Co się dzieje w naszym mózgu i ciele, gdy się zakochujemy?

W pierwszej fazie zakochania stajemy się niemal „opętani”. Rodzina i przyjaciele schodzą na boczny tor, a my myślimy tylko o tej jednej, jedynej osobie.

Skąd to nagłe szaleństwo? Wszystko zaczyna się w **układzie nagrody**. To nasz wewnętrzny silnik, który łączy przyjemność z motywacją do działania.

Gdy się zakochujemy, układ ten wybuchuje jak beczka prochu. Mózg zalewają **dopamina i endorfiny**, dające nam potężnego kopa energetycznego. Efekt? Euforia, odwaga i... wyłączenie krytycznego myślenia.

To dlatego robimy rzeczy, na które „na trzeźwo” byśmy się nie odważyli, jak śpiewanie pod balkonem mimo braku talentu.

Do głosu dochodzą także nadnercza. Wyrzucają one **hormony stresu: adrenalinę i kortyzol**, które odpowiadają za walące serce, spoczone dłonie i słynne „motyle w brzuchu”.

Czujemy się jak na kolejce górskiej – jest stresująco, ale jednocześnie uzależniająco przyjemnie. Organizm jest w takim stanie gotowości, że zapominamy o głodzie i potrzebie snu.

A co z miłością po latach?

Z czasem ten emocjonalny huragan cichnie, a do głosu dochodzą

inne struktury mózgu. Pierwsze skrzypce zaczyna grać **oksytocyna – hormon przywiązania**.

To ona sprawia, że szaleńcze zauroczenie zamienia się w błogie poczucie bezpieczeństwa i głęboką więź.

Oksytocyna buduje bliskość i sprzyja monogamii. Dzięki niej chcemy o drugą osobę dbać i do niej wracać, nawet jeśli widok partnera nie wywołuje już młodości z nerwów czy drżenia rąk. Można powiedzieć, że dojrzała miłość to jąjący spokój, który wyrasta na fundamentie wcześniejszego pożądania.

■ Katarzyna Wardawa

Chcesz wiedzieć więcej o chemii uczuć?

Polecamy książki dostępne w naszych bibliotekach:

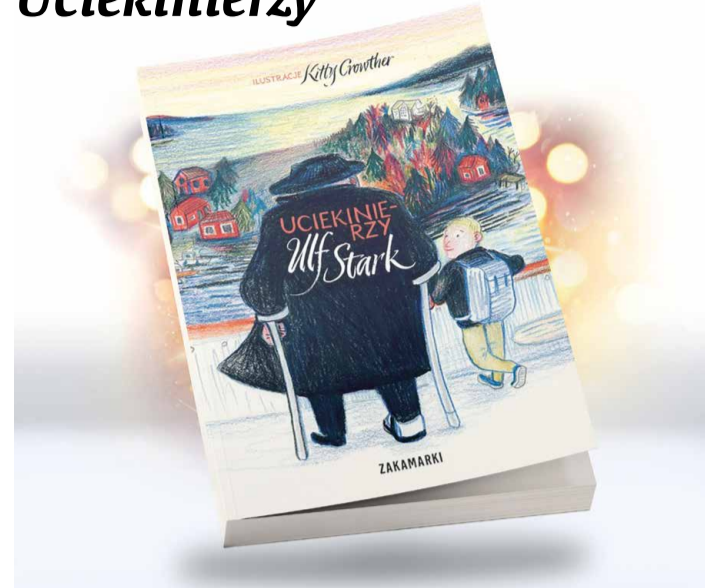
„Zakochany mózg i inne niezwykle stany” (Julia Fischer) – znajdziesz ją w wypożyczalniach na Końskim Jarze i na Nugat;

„Mózg. Podręcznik użytkownika” (Marco Magrini) – dostępna w wypożyczalniach na Kłobuckiej, 6-go Sierpnia, ZWM, Nugat oraz na Braci Wagów;

„Anatomia miłości” (Helen Fisher) – mamy ją w wypożyczalni przy ul. ZWM.

Polecajki pracowników Ursynoteki

Ulf Stark Uciekinierzy

Uciekinierzy Ulfa Starka to nieduża książka, którą znajdziecie w naszych bibliotekach w dziecięcych w poziomach II, czyli w dziale literatury dla dzieci w wieku 9-13 lat. Ja jednak kupiłam ją w prezencie całkiem dorosłemu już szwagrowi – on także, jak bohater i narrator, kochał miłością absolutną swoich dziadków. Brzmi nieprawdopodobnie? Sentymentalnie? A jednak się zdarza.

Miłość małego Gottfrida do dziadka: chropawego, twardego gościa, który spędził pracowite życie w maszynowniach okrętowych, a teraz uwięzionego w szpitalnym łóżku i terrorizującego pielęgniarki, pcha go do kolejnych, budzących pedagogiczną zgrozę, podstępów. Rozpędza się sensacyjna operacja, pełna przemysłnych zwodów, manipulacji, a nawet wynajętych mafiosów.

Cóż, tak pokonuje się system; w tym przypadku głównie tatę. Tata jest dentystą, spokojnym do przesady miłośnikiem rejonizacji i krzyżówek. Gottfrida zaś fascynuje w dziadku jego nieokiełznana żywotność. Obaj po prostu lubią ze sobą być: *Jedliśmy i piliśmy, zachwycając się kanapkami i napitkiem, i tym, jacy byliśmy sprytni i nieposłuszni, i że mieliśmy tak samo na imię.*

Chłopiec intuicyjnie rozumie dziadka i potrafi czerpać radość z patrzenia na świat tak, jak on. Nie waha się też zaryzykować: wyruszają razem w ostatnią podróż do domu.

Prostymi środkami Ulf Stark potrafi rozśmieszyć, wzruszyć i... rozliczyć z miłości czytelnika – w każdym wieku.

■ Agata Piwowarska

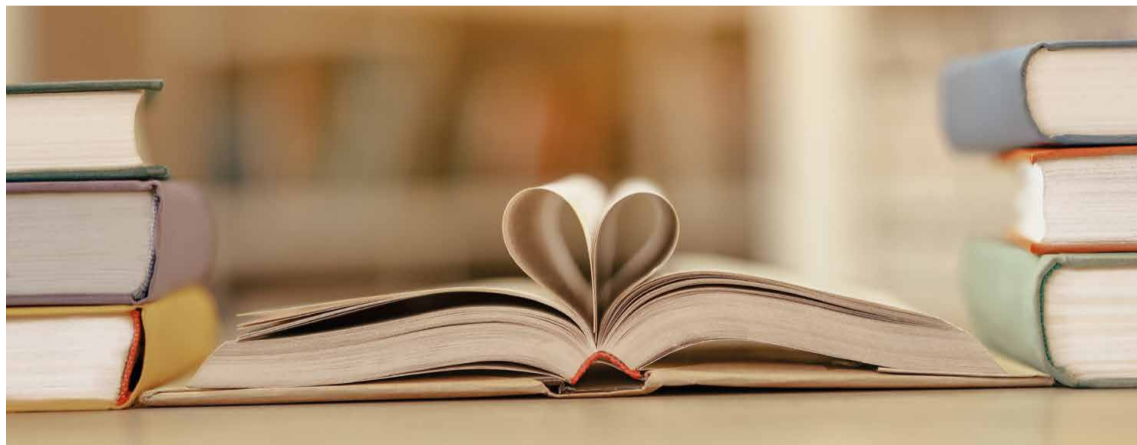
Biblioteka. Otwieram. Odkrywam.

Hasło Tygodnia Bibliotek na co dzień. Relacja z pierwszej ręki... na sercu.

Biblioteka. Magiczny portal, szeleszczący zaklęciami, czarujący pomiędzy regałami z fantastyką i poradnikami. Moje miejsce pracy.

Czuję się nawet bardziej baśniowo, bo pracuję w Oddziale dla dzieci. Kolorowe okładki mnie nęcą, ukryte między nimi historie kuszą jak wiedźmy. „Wiedźma” to ta, która wie. Mój nos stale się wydłuża, gdy pochylam się nad książkami, by zaciągnąć się wiedzą.

Teraz jednak zdobędę wiadomości w inny sposób – zaraz przychodzą przedszkolaki na lekcję biblioteczną. Ja pokażę im wypożyczalnię, ale one też mnie czegoś nauczą. Na przykład tego, że da się nurkować na plecach. Że kupa konia nie wygląda jak ta w książeczce, bo tam bardziej przypomina kokosa. Że *bempe-bempem!* Podekscytowanych maluchów nawet ja nie zawsze daję radę przeczytać, choć wpisałam sobie w CV „rozumienie mowy dzieci”. Tu na szczęście wkraczają koleżanki z dłuższym stażem i ta wspaniała rada: lekarz kazat przytakiwać. Zentuzjazmem rzucam więc *ahaaa* i przechodzę do objaśniania, na czym polega praca plastyczna.

Przedszkole macha mi zakładkami na do widzenia, a ja szybko wycieram farbę ze stolika, podłogi i samej siebie. Wyciągam rezerwacje, zdejmuję z kont czytelników książki wrzucone do biblioboksu, rozkładam woluminy na półki. Poprawiam te, które maluchy zabawnie powpychały głębiej w regały. Ważne, że dzieci rozkochały się w bibliotece.

Otwieram placówkę. Przychodzi mama z gromadką potomstwa. Tłumaczą mi, jak się wymawia *Tintin*, wspólnie szukamy maluchy zabawnie powpychały głębiej w regały. Ważne, że dzieci rozkochały się w bibliotece.

Pojawia się senior, którego wnuczka potrzebuje lektury. Opowiada mi, jak w młodości pilotował samolot i w ten sposób... łagodził objawy kokluszki. Zostawia mnie urzeczoną.

Pora obiadowa daje mi przestrzeń na zrobienie warsztatowych zakupów. Potrzebujemy farby w odcieniu tytanowej bieli. Powstaje z tlenku tytanu – to nie tylko chwyt marketingowy. Wrzucam do koszyka jeszcze cekiny, będą idealne na łuski motyli. Te na skrzydłach – bo nie ma to, jak opierać zająca o książki.

Nim zdążę podać dane do faktury, wpadają dziesięciolatki. Puszczają mi piosenkę złożoną z młodzieżowych słów roku. Mam wrażenie, że złapałam stację radiową z innego kraju. Nawet widzę siebie, jak kręcę gałką – tak staro się poczułam. Chyba rzeczywiście czas przebrnąć się na czarownicę.

Nie twierdzi tak mój adorator. Tego nie odstrasza nawet brylant na moim palcu. Chwali się miednicą dzika, którą znalazł w lesie. Należy wygotować kości w kwasie, żeby pozbyć się resztek mięsa. Staram się traktować to wyłącznie jak fascynujący fakt. Odkrywam.

Wiecie, że problemy z czytaniem mogą wynikać ze słabego napięcia mięśni oka i zamiast na korepetycje, warto wybrać się do optometrysty? Mnie uświadamia w tym temacie pewna mama.

Z kolei nastolatki wyjaśniają mi różnice między rodzajami mang. Zapamiętuję tylko *yaoi*, czyli boys love i *yuri*, czyli girls love. I tak jestem z siebie dumna, bo po japońsku to ja tylko *sushi*.

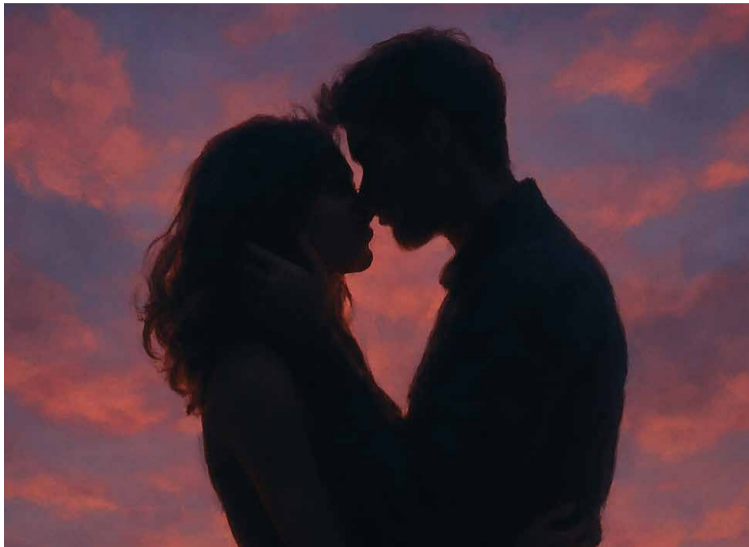
Zbliża się osiemnasta. Wypożyczam sobie książkę kucharską dla najmłodszych. Jeśli nie umiecie gotować, to idealna pozycja dla Was. Jak umiecie, również.

Ucieszyło mnie, gdy piach przestał mu chrząścić pod zębami. Najwyraźniej pora warto rozkroić wzdłuż PRZED umyć.

Pod koniec dnia nie potrafię sobie przypomnieć kodu do alarmu. Mimo wszystko kocham tę pracę. Jestem Zakręcona Literaturą, zauroczone Czytelniczką, zakochana w Bibliotekach. Nawet, gdy jeszcze przed samym wyjściem klepię książki...

■ Martyna Lasecka

Wichrowe Wzgórza i pięćdziesiąt odcieni romantyzmu

Powieść Brontë jest dziełem – co do tego nie ma wątpliwości. Nawet dla osób, które szczerze nie trawia romantyzmu i (tak, jak ja) muszą ustawiać w telefonie przypomnienia, mówiące: *hej, już dawno nie kupiłeś swojej narzeczonej prezentu. Nie, kebab z niedzieli się nie liczy. Nawet z podwójnym mięsem.* A zatem dla osób, które uważają, że Werter był tylko niezbyt rozgarniętym nastolatkiem, zakochanym w dziewczynie swojego kumpla.

Ale *Wichrowe Wzgórza* to nie Werter. Temu dziełu znacznie bliżej do *Fausta* – zarówno klimatem, jak i jakością. Historia, opisana w książce, przedstawiona pięknym językiem i tworząca fantastyczny klimat, przypomina raczej opowieść o postaciach z dobrego horroru niż historię smutnego nastolatka, który dziś nosiłby glany i chodził po pokoju, powtarzając: *bez sensu, bez sensu.*

Ale wracając do mojej randki. Sala była pełna, choć, ku mojemu zdumieniu, par spijających sobie z dzióbek nie było zbyt wiele. Dominowały zorganizowane grupy dziewcząt – w wieku rozmaitym, ale raczej charakteryzujące się wiekiem reprodukcyjnym. Jedynie dwie eleganckie starsze panie z godnością zajęły miejsca z tyłu, obserwując spod babcinych nakryć głowy salę wypełnioną rozognionym tłumem.

I to właśnie one wydały – jak mi się zdaje – pierwsze zniecierkowane „hymknięcie”, zapewne związane z niezgodnością z książką. Co ciekawe, nie nastąpiło to zbyt szybko, bo początek filmu – mimo pewnych nieściastości – wydawał się naprawdę obiecujący. Kadry były ładne, fabuła mniej więcej współgrała z tym, co znałem z książki (a jestem miłośnikiem wiernych adaptacji). Pierwszy poważny dysonans pojawił się dopiero w chwili dodania nowego elementu fabuły, w którym główną rolę grali służący oraz – o zgrozo – chomąto i bicz. Być może nie byłoby to tak istotne, gdyby nie to, że mieli oni realny wpływ na dalsze poczynania głównych bohaterów.

Kolejne sceny wywoływały jeszcze więcej emocji. Damska część widowni podzieliła się na dwie grupy: te, którym podobała się część scen jawnie nawiązująca do *Pięćdziesięciu twarzy Greya* oraz te wyraźnie zniecierkowane. Część męska natomiast chichotała pod nosem.

Żeby nie było – luźne adaptacje, zwłaszcza w przypadku dzieł starszych, uważam za dopuszczalne. Natomiast przez inne podejście do problematyki, poruszonej w książce, zmienił się – w moim odczuciu – wydźwięk całej opowieści. Dramatyzm książki opierał się na emocjach: nieszczęśliwych, często niezrozumiałych nawet dla samych bohaterów. I to wszystko

działo się w niedomówieniach, w samotności, w poczuciu braku fizycznej bliskości.

Tutaj niedomówienia zastąpiła namiętność – bezpośrednia, a momentami wręcz brutalna. Z jednej strony dobrze, że aktualizuje się problematykę zawartą w klasycznych powieściach. Z drugiej – mam jednak wrażenie, że nie są to już Heathcliff i Catherine, których znałem z książki. A czy to dobrze? To już kwestia gustu.

Ktoś kiedyś powiedział, że filmy Emerald Fennell – reżyserki *Wichrowych Wzgórz*, ale także głośnych *Saltburn* i *Promising Young Woman* – zawsze dzielą widzów. I jest to, jak się zdaje, jeden z jej znaków rozpoznawczych. Co ciekawe, w tym przypadku jest to akurat dość wierne oryginałowi, bo powieść Brontë również od początku wywoływała bardzo skrajne reakcje.

Czy film jest dobry? Jak zwykle – to zależy. Pytanie, czego szukacie. Jeśli nowego spojrzenia, niekoniecznie wiernego wizji oryginału – pewnie warto. Jeśli natomiast szukacie wiernej adaptacji, spróbujcie wcześniejszych ekranizacji. Osobiście polecam tę z 1970 roku.

No i przeczytajcie – niezależnie od tego, czy już to zrobiliście, czy nie – książkę. Bo to akurat warto zrobić. Niezmiennie.

■ *Konstanty Jasiński*

Z okazji Walentynek postanowiliśmy sobie z dziewczyną sprawić prezent. To taki cudowny czas skomercjalizowanej miłości, który dla wielu mężczyzn oznacza po prostu... wydatki. Zazwyczaj w formie kwiatków, serduszek i baloników w kolorach, od których aż robi się niedobrze. W tym roku jednak udało mi się wykpić tanim kosztem – mieliśmy wybrać się do kina na nowe *Wichrowe Wzgórza*. Mogło być lepiej, ale cóż: dwie godziny, Margot Robbie i zupełnie przyzwoita reżyseria. Może nie będzie tak źle.

i jej książka) niedoceniana, z czasem została wpisana w absolutną klasykę literatury. Ceniłem tę powieść za mroczny klimat, ciężki styl i niedostępną. No i za angielski romantyzm – w przeciwieństwie do naszego, przesiąkniętego patriotycznymi uniesieniami, był znacznie bardziej... mistyczny. I gotycki. Romantyczny do granic obfodu, przepiękny sentymentalizmem i indywidualizmem, a jednocześnie brudny, mroczny i pozbawiony nadziei.

I w dodatku to właśnie z tej epoki wyrastają korzenie science fiction. To wtedy Mary Shelley napisała *Frankensteina* (1818). Kto wie – czy gdyby nie ten eksperyment, mielibyśmy później Lovecrafta, Dickę czy Buthakowa...?

Stosunek do samej Emily Brontë mam raczej pozytywny. Autorka *Wichrowych Wzgórz* zmarła przedwcześnie, w wieku zaledwie trzydziestu lat. Z początku (ona

Czy odważysz się przejrzeć w lustrze Ingmara Bergmana?

Zapraszamy na wyjątkową wystawę kolaży Joanny Zalewskiej, towarzyszącą II edycji festiwalu „Zakręcenie Literaturą”. Tegoroczny motyw przewodni – miłość – zyskał niezwykle oprawę wizualną, zainspirowaną twórczością jednego z największych wizjonerów kina.

Dlaczego Bergman?

Twórczość tego wybitnego szwedzkiego reżysera i scenarzysty to przede wszystkim głębokie dramaty psychologiczne. Są one intymne, a zarazem uniwersalne, momentami okrutne i bezlitosne w swojej szczerości. Bergman to mistrz ukazywania trudnych, wielowarstwowych relacji, wyniszczającej samotności, lęku przed śmiercią i cierpieniem. Jak nikt inny potrafił on dekonstruować ludzkie uczucia, rozbijając je na czynniki pierwsze.

Film zamknięty w skrawkach papieru

Tegoroczny temat – o miłości – można zobrazować za pomocą

kolaży, inspirując się twórczością jednego z największych wizjonerów kina – Ingmara Bergmana. Technika kolażu pozwala na stworzenie nowej wartości artystycznej, nadając przedmiotowi innowacyjny sposób wyrażania treści i przesłania filmów.

Prezentowane na wystawie prace to nic innego, jak próba przełożenia języka filmowego na niecodzienną formę plastyczną. Poprzez cięcia, klejenie i operowanie ostrym kontrastem artystka wydobywa to, co w ludzkich uczuciach najtrudniejsze: kruchą strukturę miłości, zazdrość, wyniszczający ciężar miłości. Wystawa skupia się na tym, co w twórczości Bergmana kluczowe. Nie na samych ludziach, lecz na tym, co dzieje się w przestrzeni

Jedną z prac, którą możecie podziwiać podczas **wystawy prac autorstwa Joanny Zalewskiej pt. *Emocje szeptem, emocje krzykiem* (*Bergman w kawałkach, czyli jak zrozumieć niezrozumiałe*)** Kiedy? 9.05.2026 r., godz. 14.00 Gdzie? Mediateka, ul. Cybisa 6

między nimi. Dlatego właśnie wystawa jest tak niecodzienna, wyjątkowa i przejmująca. Zobrazowanie twórczości Bergmana za pomocą fragmentów pociętych gazet to sztuczna gra z formą. To nie jest prosta sztuka. To dzieło pełne zagadek, autorskich interpretacji, tajemniczości, domysłów, personalnej interpretacji i niespotykanego wręcz ładunku emocjonalnego. Wyjątkowa technika artystyczna nadaje przedmiotom nową wartość, pozwalając widzowi odkryć przesłanie mistrza kina i głęboko poruszając jego serce.

■ *Joanna Zalewska*

Joanna Zalewska – germanistka, pasjonatka rękodzieła i sztuki. Autorka książki *Rękodzieło. Moja Złota Piątka*. Interesuje się literaturą, muzyką i kinem. Na co dzień pracuje w Ursynotece jako bibliotekarka.

Co to znaczy miłość?

I dlaczego szukamy swojej „drugiej połówki”?

Filozofia znaczy tyle co **miłość mądrości**. Termin ten jest grecki – cała sztuka rozmyślenia ma swoje korzenie w starożytnej Grecji. W piątym wieku przed Chrystusem nie rozdzielano jeszcze filozofowania od nauki, a nauki od mitu i poezji. Uczone dysputy nie toczyły się obok życia, ale były w samym jego centrum. Wiele pytań postawiono po raz pierwszy, dochodząc natury świata i tego, jak należy prowadzić życie, by było piękne i sprawiedliwe. Pytano także o miłość, o różne jej oblicza. Z jednej strony widziano w niej siłę, rządzącą światem – jak u **Empedoklesa**. Starą się on uporządkować świat natury, opisując działanie dwóch sił: miłości, która łączyła ze sobą żywioły i nienawiści, która wprowadzała podział i nieład. Z drugiej strony objawiała się jako łącząca dwoje ludzi relacja, która może być budująca... lub nie. Jak pisał w kolejnym stuleciu **Arystoteles**: miłość powinna chcieć dobra kochanej osoby, powinna być tym, co buduje. Nie potrafi kochać ten, kto na drugiego człowieka patrzy przez pryzmat własnej przyjemności, jak na rasowego konia lub dobre wino.

Jednak, gdy mowa o miłości, nie ma drugiego takiego tekstu jak

Platońska *Uczta*. Jest to zapis rozmowy toczącej się podczas biesiady wydanej przez Agatona, młodego dramaturga. Platona nie było pośród biesiadników – swoją relację spisał kilkadziesiąt lat później i to nie z drugiej, ale najpewniej z trzeciej ręki... Wśród uczujących był także **Sokrates**, człowiek, którego słów nie zapominało tak łatwo. Z wyglądu podobny do satyra, był ukochany przez młodych ze względu na swoją umiejętność poprowadzenia rozmowy w taki sposób, by zbici z tropu rozmówcy, osaczyć go pytaniami, a na koniec zmusić do przyjęcia prawdy, która nagle jawiła się wszystkim zebrany jako oczywista, podczas gdy rozmówca Sokratesa wychodził zazwyczaj na głupka. Nic dziwnego, że ludzie żegnali się z Sokratesem albo rozżośczeni, albo oszotomieni jego mądrością...

Ale gdzie w tym wszystkim **miłość**? Otóż o miłości traktowała cała *Uczta*. Grecy byli w tej dziedzinie zarówno teoretykami, jak i praktykami. Pikanterii rozmowom dodawały czułe żarciki pomiędzy rozmówcami. W świecie greckim, gdzie kobiety – z nielicznymi wyjątkami – skazane były wyłącznie na rolę żon i matek, mężczyźni

łatwo wchodzili w związki z innymi mężczyznami. Stąd też, gdy mowa o miłości, Grecy mogli mieć na myśli zarówno relację kobiety z mężczyzną, dwóch mężczyzn, jak i dwóch kobiet, przy czym różnica wieku między partnerami nierzadko spotkałaby się dzisiaj z potępieniem. A jednak, mimo tej swobody obyczajowej, Grecy stawiali sobie wysokie **moralne wymagania**. Cenili tych, którzy potrafili panować nad popędami, zamiast im ulegać i bardziej poważali trwałe związki, przetrzymujące się w przyjaźni, niż krótkie miłostki. Mieli też w pogardzie miłość, którą w każdych czasach można kupić za pieniądze. Zakochani powinni doskonalić się nawzajem, zabiegać o to, by zyskać słusne uznanie w oczach ukochanej osoby... Przypomnijmy też, że Grecy otaczali wciąż odważnych żołnierzy, podziwiali wymownych poetów i polityków, zatroskanych o wspólne dobro. Gardzili natomiast wszelką interesownością, ponieważ rozumieli, że człowiek spełnia się dopiero we wspólnocie.

Piękną opowieść przytacza Arystofanes – obecny na *Uccie* komediopisarz. Otóż, jak wywodzi, w dawnych czasach istniały istoty ludzkie o podwójnej naturze,

złożone jakby z dwóch połówek. Posiadały po dwie głowy, cztery ręce, cztery nogi... Obraz trochę śmieszny, bo Arystofanes był zaprawiony w tworzeniu komedii, ale myśl była całkiem poważna. Te podwójne, zazwyczaj męsko-żeńskie istoty, nie cierpiały z tęsknoty, ciesząc się swoją naturą, szczęśliwe i kompletne, ale w swej potędze zaczęły zagrażać bogom... Dlatego też Zeus zdecydował się rozciąć każdą z nich na dwie nieszczęsne połówki, odtąd skazane na to, by poszukiwać się nawzajem. I chociaż my, ludzie, nie rozumiemy, dlaczego siebie szukamy, jest w nas obecna tęsknota za odebraną przez bogów pełnią. A jeśli dwóm zabłąkanym połówkom uda się odnaleźć – chcą znów się złączyć, nie tylko fizycznie, ale też duchowo, by wrócić do utraconej całości.

Miłość byłaby więc dążeniem do utraconej pełni... Człowiek jest częścią czegoś większego, elementem poszukującym dopełnienia. Czym więc jest miłość? Czy nie dążeniem do tego dobra, którego jej brakuje? Podobnie sama filozofia – miłość mądrości – jest poszukiwaniem prawdy, pasją, nadającą kierunek życiu, ale też ujawniającą brak. Filozof nie jest mędrce, chociaż bardzo by chciał.

I tak też – jako pragnienie tego, co dobre i piękne – określił **miłość** mistrz Sokrates. Co istotne – przytacza myśli nie swoje, ale swojej nauczycielki, Diotymy. **Diotyma** to tajemnicza postać, która zniknęła w nurcie historii – jedyne wzmianki o niej znajdują się w Platońskim dialogu, a jedynym pośrednim dowodem na jej istnienie jest fakt, że pozostali bohaterowie zostali zidentyfikowani jako postacie historyczne. Diotyma opisuje miłość – **Erosa** – nie jako bóstwo, ale jako potężną duchową siłę, działającą w sferze pomiędzy bogami a ludźmi. Jest to siła kierująca się ku temu, co dobre i piękne, ale nie po to, by posiadać, a po to,

by zapładniać. Ten ostatni termin trzeba rozumieć tak szeroko, jak to możliwe. Eros sprawia zarówno, że łączą się w pary ludzie i zwierzęta, jak i ponagla muzyków do tworzenia nowych melodii, a poetów do układania pięknych strof. Jego praca jest więc podwójna – to poszukiwanie piękna i tworzenie w tym, co piękne. Tak rozumiane płodzenie dotyczy zarówno sfery natury, jak i ducha, a co więcej – jest poszukiwaniem **nieśmiertelności**. Dla tego, co cielesne, wydanie potomstwa jest jedyną możliwością wiecznego istnienia, ale człowiek może zyskać nieśmiertelność również w pamięci potomnych.

Na sam koniec Sokrates, za Diotymą, wprowadza słuchaczy w „**najświętsze tajemnice Erosa**”, opisując, jak rozwija się miłość. Młody człowiek zachwyca się pięknem fizycznym, ciałem, urokiem drugiej osoby. Stopniowo dostrzega coraz większą wartość w charakterze, w duszy drugiego, cielesne piękno zaczyna tracić w jego oczach. Uczy się miłować piękne czyny. I tak stopniowo, wchodząc po niewidzialnej drabinie, dociera do innego rodzaju miłości, gdy kocha się już nie czyjeś ciało lub duszę, ale samo piękno i samą prawdę – to, co jest wieczne i co nie ginie. I dopiero ta miłość jest prawdziwą wartością, opromieniającą każdą inną!

Ta wznosząca droga miłości w następnych wiekach będzie pięknie korespondować z filozofią chrześcijańską, która „ochrzci” greckich myślicieli. U filozofów takich, jak **święty Tomasz z Akwinu**, miłością samą w sobie, której istnienie przeżywała grecka filozofia, jest Bóg, źródło wszelkiego życia. Przy czym ta miłość jako jedyna nie wynika z żadnego braku i nie musi poszukiwać dopełnienia. Miłość jako siła stwarzająca Wszechświat sama w sobie jest niewyczerpanym źródłem, podczas gdy my dopiero musimy uczyć się kochania.

■ **Hanna Urbankowska**

Polecajki pracowników Ursynoteki

Lynn Painter *Lepiej niż w filmach*

Lepiej niż w filmach Lynn Painter to książka skierowana do młodzieży, ale dobrze będą się przy niej bawić także starsi czytelnicy. Główną bohaterką powieści jest Liz – dziewczyna, która wychowała się na komediach romantycznych i to właśnie radami z nich kieruje się w swoim życiu uczuciowym. Marzy o filmowej miłości.

Gdy do miasta wraca Michael – jej dziecięca miłość, postanawia zrobić wszystko, by rozkochać go w sobie.

Pomoc w zdobyciu serca Michaela proponuje sąsiad Liz, z którym dziewczyna jest skonfliktowana.

Głównym motywem książki jest wątek enemies to lovers, dzięki

któremu lektura jest zabawna i urocza, ale nie infantylna. *Lepiej niż w filmach* to historia nastolatków wkraczających w dorosłość. Jest w niej wiele nawiązań do klasycznych filmów romantycznych (*Bridget Jones* czy *Pretty Woman*).

Lynn Painter stworzyła niezwykle przyjemną książkę, idealną na zastój czytelniczy, kiedy nie mamy pomysłu na lekturę.

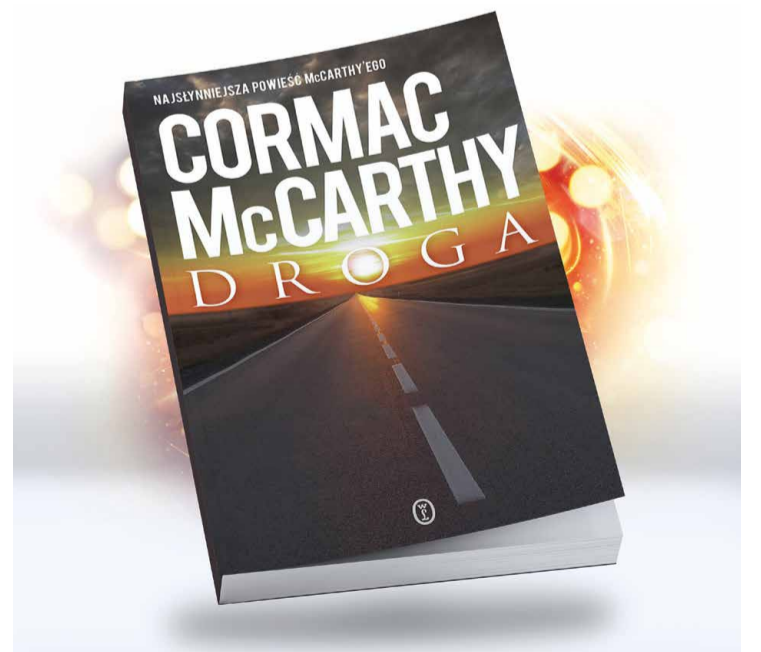
■ **Aleksandra Szadziwska**

Cormac McCarthy *Droga*

Droga Cormaca McCarthy'ego to wybitny przykład literatury postapokaliptycznej.

W ogarniętym chaosem, pełnym popiołu i ciemności świecie nie istnieją już prawa, reguły czy miłosierdzie, a zdolność przetrwania jest najwyższą z wartości. Ojciec wraz z kilkuletnim synem wędrują przez opustoszałe Stany Zjednoczone, pragnąc za wszelką cenę dotrzeć na południe, gdzie, być może, ostały się resztki jakiegokolwiek cywilizacji.

Mimo zmagania z głodem, zmęczeniem i własnymi obawami, mężczyzna za wszelką cenę stara się uchronić ukochane dziecko,

co z dnia na dzień staje się coraz trudniejsze. Zwłaszcza, gdy największym zagrożeniem staje się nie otoczenie, a drugi człowiek. Gdy do głosu dochodzą pierwotne instynkty i mrok ludzkiej natury, trzeba stać się na baczności. Czy jednak ostrożność jest w stanie zapobiec każdej tragedii?

Droga to wybitny portret bezbrzeżnej miłości, która nawet w obliczu zagłady potrafi uchronić dziecięcą wrażliwość, a zarazem zachować człowieczeństwo w rzeczywistości pozbawionej zasad. Jeśli szukacie w literaturze emocjonalnej głębi, koniecznie wybierzcie (się w) *Drogę*!

■ **Marta Kadzikiewicz**

Aishiteru, czyli Kocham cię oczami mangowych bohaterów

Mangi, czyli czarno-białe (zwykle) komiksy z Japonii, od kilku lat cieszą się w Polsce ogromną popularnością. Podejmują najróżniejszą tematykę, zupełnie jak książki czy klasyczne komiksy europejskie i amerykańskie. Każdy znajdzie coś dla siebie, w tym także miłośnik romansu i miłosnych historii.

Przyzwyczajony jednak do hollywoodzkich komedii romantycznych czy poruszających, często dramatycznych powieści, czytelnik sięgający po mangi może się poczuć odrobinę zagubiony w specyficznym świecie niedomówień po japońsku. W Kraju Kwitnącej Wiśni rzadko kiedy uczucia wyrażane są bowiem wprost, a cały proces "od zakochania do poślubienia" charakteryzuje się całą listą subtelnych interakcji, które należy spokojnie, po kolei i skrupulatnie stosować.

Widać to także w mangach. W Ursynotece sporo mamy ciekawych historii romantycznych, w których główni bohaterowie usiłują sami połączyć się w swoich własnych uczuciach i uczuciach względem wybranków. W przepięknie napisanej i zilustrowanej serii *Znaki naszych uczuć* Suu Morishity główna bohaterka, głucha od urodzenia, przypadkowo poznaje ciekawego świata, niezwykle otwartego chłopaka. Zakochują się w sobie, a my mamy okazję obserwować ich wspólną drogę. Główna bohaterka jest dość typowa dla obyczajowych mang z wątkiem miłosnym: piękna, cicha, nadzwyczaj skromna, spokojna i niezwykle subtelna. Prędzej umarłaby ze wstydu niż wyznała chłopakowi: *aishiteru* (kocham cię). Warto dodać, że w Japonii takie wyznanie równa się niemal oświadczeniem. Przeważnie zakochani mówią sobie, że się lubią. Poważnie traktowana jest

za to prośba "o chodzenie" – to jak oznajmienie światu, że "tak, właśnie zostaliśmy parą". Jest to zwyczaj o nazwie *kokuhaku* i rozpoczyna on oficjalny okres randkowania i wzajemnego poznawania się.

Pełna subtelności jest także seria *Kaoru i Rin. Rozkwitając z tobą* Saki Mikami. Dużo czasu upłynie, zanim bohaterowie wyznają sobie uczucia, a my obserwujemy tę grę emocji z napięciem, nie zawsze rozumiejąc, czemu to wszystko trwa tak długo! Czasem jednak nie warto się spieszyć. Na naszych oczach postaci dojrzewają, zmieniają się, pielęgnują dobre cechy i wzrastają – dopiero wtedy są w stanie stworzyć piękną, trwałą relację.

Jedną z bardziej rozpoznawalnych autorek serii o miłości jest Ai Yazawa, znana przede wszystkim z *Paradise Kiss*, *Sąsiedzkiej opowieści* i *Nany* (dla nieco starszych czytelników). U Yazawy mnóstwo jest dramatyzmu, emocji i niedomówień. Bohaterowie często gubią się w swoich własnych odczuciach, a ich miłosne relacje nigdy nie są proste. Specyficzna, bardzo zwiewna kreska mangaczki dodaje komiksom zmysłowości, buduje klimat pełen napięcia. Czekamy, kiedy wreszcie postaci padną sobie w ramiona i zdadzą sobie sprawę, jak głębokimi darzą się uczuciami.

Seria Mars Fuyumi Soryo także charakteryzuje się lekką, niemal zwiewną kreską, która doskonale pasuje do pełnej tragicznych zwrotów akcji, niełatwej historii miłosnej dwójki nastolatków.

Miłość jest ważnym elementem opowieści o dzielnych wojowniczkach. W *Czarodziejce z Księżycą* (której nowe, przepiękne wydanie mamy w bibliotekach) bohaterki walczą o sprawiedliwość i miłość właśnie. To dla nich siła napędowa do działania. Bo-

dziec, który pozwala stawić czoło najgorszemu wrogowi. Podobnie jest w mangach grupy rysowniczek CLAMP. Miłość, również do przyjaciół, daje moc, by pokonać przeciwnika.

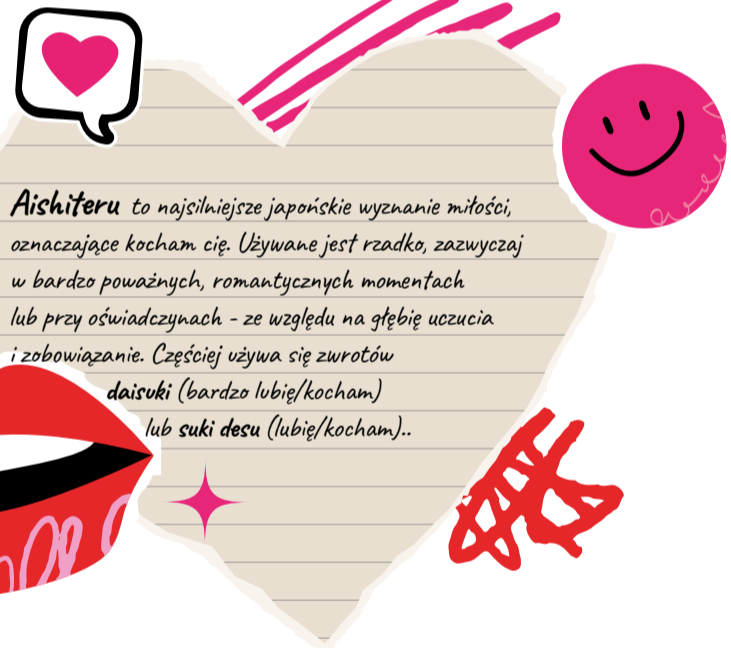
Ważnymi gatunkami, o których należy wspomnieć, są *yuri* i *yaoi* – historie o miłościach kobiet do kobiet i mężczyzn do mężczyzn. Tam też jest często niezwykle subtelnie, zmysłowo i dramatycznie. Postaci miotają się, są zagubione, nie radzą sobie ze sobą. Ważnym przedstawicielem tego gatunku jest seria *Zetsuai* 1989 Minami Ozaki – rzecz kultowa, klasyka wręcz, niestety trudno dostępna.

W Japonii miłość okazuje się poprzez czyny i poświęcenie dla drugiej osoby, ale też... prezentami. 14 lutego dziewczęta obdarowują chłopców czekoladkami, a miesiąc później, podczas Białego Dnia, panowie odwiedzają się paniami. Bardzo często natykamy się na oba święta podczas lektury mang o szkolnym życiu i pierwszych miłościach. Najpopularniejszymi tytułami, które mamy w księgozbiórce, są: *Miłość to wojna*; *Bestia z ławki obok* czy *Kocha... nie kocha*.

W typowych seriach fantasy wątek romantyczny również jawi się jako coś ledwo uchwytnego. My, czytelnicy, od razu widzimy, że coś jest na rzeczy, ale zanim uświadomią to sobie główni bohaterowie, mijają nieraz kilkanaście tomów. Piękną serią, w której mamy właśnie taką sytuację, jest 47-tomowa *Yona w blasku świtu* Mizuho Kusanagi. Na naszych oczach bohaterowie rozkwitają, zmieniają się, poważnieją i... uświadamiają sobie, co ich łączy.

Kultura polska i japońska na pierwszy rzut oka mocno się różnią. Wydawać by się mogło, że my jesteśmy śmiali i otwarci w odróżnieniu od skrytych, wycofanych Japończyków, nieskorych do romantycznych gestów, nieokazujących sobie uczuć publicznie i niepewnych siebie. Warto jednak poznać ich perspektywę, czytając nie tylko literaturę, ale również mangi. Warto doceńnić nieoczywistą grę subtelnych gestów, wysyłane po cichu listy miłosne czy rumieniec po przyłapaniu na ukradkowych spojrzaniach. To właśnie te małe detale czynią mangowe historie miłosne tak uroczymi (*kawaii*) i wyjątkowymi w naszych oczach.

■ Dominika Matulajtis

Polecajki pracowników Ursynoteki

Janis Heaphy Durham *Ślad na lustrze*

Czasami życie stawia nas w obliczu takich sytuacji, w których człowiek zaczyna kwestionować wszystko to, w co do tej pory wierzył. Zaczyna zastanawiać się i stawiać pytania, na które, jak się okazuje, odpowiedzi nie przychodzą tak łatwo, jak byśmy sobie tego życzyli. Mało tego, pytania i wątpliwości zaczynają się mnożyć, pozostawiając człowieka w coraz to większej niepewności i niewiedzy. Takiego właśnie stanu doświadcza bohaterka książki *Ślad na lustrze* Janis Heaphy Durham, której dotychczasowe przewidywalne i poukładane życie w jednej chwili zostaje wyrzucone do góry nogami. Racjonalna i twardo stąpająca po ziemi kobieta zaczyna

mierzyć się z rzeczywistością, która do tej pory była dla niej całkowicie abstrakcyjna i nierealna. I tu mam do Was pytanie, drodzy czytelnicy: czy wierzyacie w duchy? Pytam poważnie. Nie? To bardzo dobrze!

Witam Was wszystkich w zacnym gronie sceptyków, którzy wszystko kwestionują i niczego nie biorą za pewnik. Tacy ludzie nie wierzą w historie o zjawiskach paranormalnych, a wszystko, czego nie są w stanie pojąć umyślem, zrzucają gdzieś w otchłań nieświadomości. Taka jest też Janis Durham do czasu śmierci ukochanego męża Maxa. To właśnie to tragiczne wydarzenie okazuje się być punktem zwrotnym w jej poukładanym dotychczas ży-

ciu. Sytuacja, w której się znalazła, konfrontuje ją bowiem ze zdarzeniami, które wielu uznałoby za czystą literacką fikcję. Jednak w tym przypadku nic bardziej mylnego. Fizyczne ślady dłoni na lustrze, samodzielnie przesuwające się meble

czy koincydencje różnych zdarzeń całkowicie przeczą pogładowi, jakoby to miała być fikcja.

Mało tego, Durham postanawia w swojej książce dokumentować różne niezwykle zjawiska na zdję-

ciach, co dodatkowo potęguje cały przekaz. Podczas lektury nasuwa się pytanie, czy miłość do drugiego człowieka może być na tyle silna, że nawet fizyczna śmierć nie jest w stanie jej zakończyć?

Czy po śmierci można nadal przekazywać ukochanej osobie znaki swojej obecności?

Jedni te pytania wyśmiejają, drudzy odpowiedzą twierdząco bez wahania, a jeszcze inni, pochyłając się nad lekturą, otworzą się być może na refleksję, że wiele rzeczy na tym świecie nadal pozostaje tajemnicą, a rzeczywistość może być czymś więcej niż ciasno zamkniętym w naszym umyśle obrazem.

Jaka zatem będzie Twoja refleksja? Najlepszą drogą, żeby się o tym przekonać, będzie sięgnięcie po tę książkę i wyciągnięcie własnych wniosków. Ze swojej strony mogę Ci jedynie obiecać, że treść historii pozostanie Ci w sercu przez długi czas i z pewnością sprowokuje do zadania sobie pytań, które być może dotąd nigdy nie przyszyły Ci do głowy...

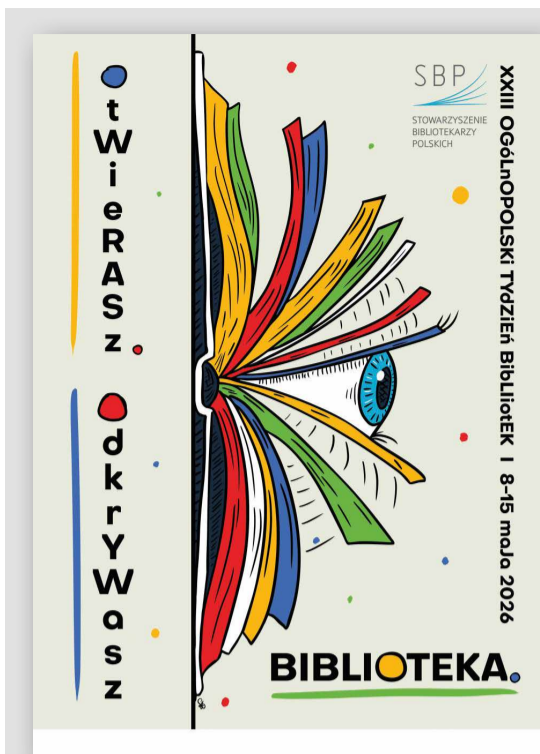
■ Małgorzata Laszuk

Konkurs na plakat Tygodnia Bibliotek 2026

W tegorocznym konkursie na plakat, promujący Tydzień Bibliotek 2026 pod hasłem „Biblioteka. Otwierasz. Odkrywasz” laureatem został Szymon Andrzejewski. Zwycięska praca została wyłoniona spośród aż 181 zgłoszeń!

Ursynoteka również wzięła udział w konkursie. Specjalnie wyróżnienie dostał nasz pracownik, Piotr Rudź. Tomasz Kasperczyk z jury konkursowego uzasadnił je w następujący sposób: *istotną siłą projektu jest prowokacyjny, centralny motyw postaci z klatką zamiast głowy, która symbolizuje ograniczenie, zamknięcie, natomiast otwarta klatka oraz wylatująca z niej postać*

z książką staje się czytelną metaforą uwolnienia poprzez kontakt z literaturą i kulturą. Wyraźny jest także kontrast pomiędzy centralną postacią a pozostałymi elementami kompozycji. Sylwetka człowieka utrzymana jest w ciemnej, stonowanej gamie, co wzmacnia skojarzenie z zamknięciem, bezruchem i ograniczeniem. Z motywem tym kontrastują dynamiczne, kolorowe elementy typograficzne, napisy układające się w formy, przypominające bryły budynków oraz motyw książki, które wprowadzają energię, ruch i poczucie przemiany. Dzięki kontrastowi plakat zyskuje silne napięcie wizualne i emocjonalne, łącząc czytelność przekazu z mocną symboliką.

Autor: Szymon Andrzejewski
Zwycięski plakat
promujący 23. Ogólnopolski Tydzień Bibliotek 2026 pod hasłem „Biblioteka. Otwierasz. Odkrywasz”.

Autor: Piotr Rudź
Wyróżnienie specjalne

Wrzosowiska, wiatr i Ty

W *Wichrowe wzgórze* w reżyserii Emerald Fennell z 2026 r. to niezwykle oryginalna wersja jednej z największych historii miłosnych wszech czasów. Emily Brontë, pisząc swoją jedyną powieść nie sądziła, że będzie ona tak wiele razy przeniesiona na ekran.

Wspomnijmy o dwóch wyjątkowych produkcjach. Pierwsza pochodzi z 1939 roku. To czarno-biały film w reżyserii Williama Wylera, kasowy sukces z Laurencem Olivierem i Merle Oberon. Został uznany za jedną z najważniejszych wersji powieści, skupiającej się na wątku toksycznej miłości i zemsty.

Druga ekranizacja pochodzi z roku 1992. Wyreżyserował ją Peter Kosminsky, a w rolach głównych obsadzono Ralpa Fiennesa oraz Juliette Binoche. To za sprawą wybitnego aktora postać Heathcliffa nabrała cech szaleńca, idącego po miłość do samego piekła.

W najnowszej ekranizacji w rolę Cathy i Heathcliffa wcielili się Margot Robbie i Jacob Elordi. Film to monumentalna opowieść o pożądaniu, miłości i szaleństwie. Historia, osadzona na tle wrzosowisk Yorkshire, porówna współczesną swobodą bohaterów, odzianych jednakże w ciasny gorset epoki.

Dwójka aktorów – bardzo gorących nazwisk współczesnego Hollywood – nadaje historii nowy wymiar. Dzięki nim gotycki dramat rozgrywa się nie tylko w zimnym, ponurym zamczysku, ale także w sercach widzów, którzy razem z nimi idą zziębnięci przez wrzosowiska, śpią w domkach z opoki i czują powiew zimnego wiatru na policzkach.

Wpatrują się w ogień z nadzieją, że miłość, na którą patrzą, znajdzie spełnienie.

■ Beata Zaborek

Polecajka Czytelniczki

Rachel Gillig *Rycerz i Ćma*

R *Rycerz i Ćma* to trzymająca w napięciu historia, która spodoba się zarówno fanom klasycznej fantastyki, jak i romantasy.

Sybil Dellig jest wieszczką, która w snach widzi przyszłość mieszkańców królestwa Tram. Rodrick Myndacious jest heretykiem, który nie okazuje szacunku jej darowi. Ale kiedy pozostałe wieszczki zaczynają znikać, tylko on może pomóc Sybil je odnaleźć.

Rachel Gillig stworzyła intrygujący, mroczny świat rodem z baśni braci Grimm, w którym nic nie jest takie jak się wydaje. Historia Sybil i Rodricka pełna jest niebezpieczeństw, tajemnic i zaskakujących zwrotów

akcji. Ich relacja rozwija się powoli, a oboje, poza zewnętrznymi przeciwnościami, muszą też pokonać własne lęki i uprzedzenia. To opowieść o walce z przeznaczeniem, poszukiwaniu własnej tożsamości i uczuciu, które rodzi się wbrew wszystkiemu.

Polecam wszystkim, którzy cenią pełnokrwiste postaci, pełną intryg fabułę i mroczną atmosferę!

■ Anna Flaszka-Szydlik
@cmaksiazkowa

Cytaty o miłości

Cytaty pochodzą od **Przedziałek z Przedszkola nr 201 Misia Ursynka** oraz **Słuchaczy Wolnego Uniwersytetu Ursynowa**.

„W miłości to ktoś się w kimś zakochuje, w Pani, albo w Panu. Ja tylko zakochałam się w Pawle z naszej grupy.” – Helenka, lat 4

„Miłość to jest takie uczucie, jak się kogoś kocha. Jak się lubi do niego przytulać. To jest taka ogromna moc, która jest ciepła na sercu. Miłość jest wtedy, kiedy ktoś za kogoś chce oddać życie.” – Amelka, lat 6

„Jest miłość od mamy do dziecka i dziecka do mamy. Mama podaje dzieckowi mleko i je przytula.” – Anastasiya P.

„Miłość to jest takie uczucie, które się kogoś bardzo, bardzo lubi. Daje się buziaki, bo wtedy mamy dużo miłości. Można dawać buziaki tacie.” – Michał L.

„To jest coś takiego, że czuje się motyle w brzuchu.” – Wojtek

„Miłość to coś, co może spotkać kogoś, kogo się nie zna i ciebie.” – Julka L-K.

„Miłość... to nie tylko „motyle w brzuchu”, to trzymanie się za ręce i patrzenie na wschody i zachody słońca.” – Marlena, lat 70

„Miłość jest bezpiecznym ciepłem i pełnym magicznej mocy domem. Miłość sprawia, że każdy czuje się potrzebny, silny i niezastąpiony, pełen niesamowicie pozytywnej energii i światła. Miłość jest cudownym życiem w harmonii, uśmiechu, wspólnym patrzeniem w tym samym kierunku. Miłość to paleta tęczy barw i słonecznego światła. Miłość to szczerze dzielenie się wszystkim, co niepowtarzalne, wyjątkowe i najcudowniejsze.” – Krystyna, lat 65 lat

„Mając sześćdziesiąt kilka lat na karku, człowiek patrzy na miłość zupełnie inaczej niż wtedy, gdy miał dwadzieścia. Kiedyś miłość to był ogień, wielkie słowa, nieprzespane noce i to drżenie rąk przed randką. Dzisiaj? Dzisiaj miłość ma dla mnie zapach świeżo parzonej kawy o siódmej rano i smak wspólnego milczenia, które wcale nie jest krępujące.” – Zbyszek, lat 72

Francuskie „Je t'aime” w literaturze

M iłość to siła, która wymyka się definicjom. To sposób, w jaki postrzegamy świat przez pryzmat wspólnych

doświadczeń. Prawdziwe uczucie pozwala nam dostrzec w drugim człowieku to, co najpiękniejsze, stając się lustrem, w którym przeglądamy się nasze najlepsze cechy.

Francuscy pisarze, od stuleci analizujący naturę ludzkich serc, oferują w tej materii ponadczasowe spostrzeżenia, które do dziś pozostają aktualne.

■ Anna Radzikowska

Aimer, ce n'est pas se regarder l'un l'autre, c'est regarder ensemble dans la même direction.

Kochać to nie znaczy patrzeć na siebie nawzajem, to znaczy patrzeć razem w tym samym kierunku.

Antoine de Saint-Exupéry, *Ziemia, planeta ludzi*

Aimer, c'est avant tout sortir de soi.

Kochać to przede wszystkim wyjść poza siebie.

Gustave Flaubert, *Pani Bovary*

Il n'y a qu'un bonheur dans la vie, c'est d'aimer et d'être aimé.

W życiu jest tylko jedno szczęście: kochać i być kochanym.

George Sand, *Listy*

On ne voit bien qu'avec le cœur. L'essentiel est invisible pour les yeux.

Dobrze widzi się tylko sercem. Najważniejsze jest niewidoczne dla oczu.

Antoine de Saint-Exupéry, *Mały Książę*

Placówki Ursynoteki

Biblioteka dla dzieci

Biblioteka dla dorosłych

Wrzutnia książek

Książkomat

1 Biblioteki dla dzieci i dorosłych Kłobucka 14

tel.: 22 718 32 82
bd37@ursynoteka.pl

Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży nr 37 „Spokoteka”
ul. Kłobucka 14 (przyst. Taborowa)

tel.: 22 460 06 04
wypożyczalnia135@ursynoteka.pl

Wypożyczalnia dla Dorosłych i Młodzieży Nr 135
ul. Kłobucka 14 (przyst. Taborowa)

2 Biblioteka dla dorosłych Koński Jar 10

tel.: 22 643 77 59
wypożyczalnia109@ursynoteka.pl

Wypożyczalnia dla Dorosłych i Młodzieży Nr 109
ul. Koński Jar 10 (metro Ursynów)

3 Biblioteka dla dzieci Pięciolinii 10

Tymczasowa lokalizacja placówki Barwna 8

tel.: 22 641 03 26
bd9@ursynoteka.pl

Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży Nr 9 „Barwna”
ul. Pięciolinii 10

Księgozbiór Muzeum na czas remontu dostępny jest w Czytelnii Naukowej, Lachmana 5

4 Mediateka / Audiobooki Cybisa 6

tel.: 22 414 25 55
mediateka@ursynoteka.pl

Oddział Zbiorów Multimedialnych „MEDIATEKA” & Wypożyczalnia Książki Mówionej nr 134
ul. Cybisa 6

5 Biblioteka dla dorosłych i młodzieży ZWM 5

tel.: 22 403 87 33
wypożyczalnia45@ursynoteka.pl

Wypożyczalnia dla Dorosłych i Młodzieży Nr 45
ul. ZWM 5 (metro Stokłosy)

6 Czytelnia Naukowa Lachmana 5

tel.: 22 855 52 20
czytelnia@ursynoteka.pl

Czytelnia Naukowa XIV
ul. Lachmana 5 (metro Stokłosy)

7 Biblioteki dla dzieci i dorosłych Nugat 4

tel.: 22 468 81 17
oddz.wyp112@ursynoteka.pl

Oddział dla Dzieci i Młodzieży Wypożyczalni Nr 112, ul. Nugat 4

tel.: 22 643 36 62
wypożyczalnia112@ursynoteka.pl

Wypożyczalnia dla Dorosłych i Młodzieży Nr 112

8 Biblioteka obcojęzyczna dla dzieci i dorosłych Dembowskiego 12

tel.: 22 899 18 87
wypożyczalnia131@ursynoteka.pl

Wypożyczalnia Zbiorów Obcojęzycznych Nr 131
ul. Dembowskiego 12

9 Biblioteki dla dzieci i dorosłych Wasilkowskiego 7

tel.: 22 460 06 84
bd7@ursynoteka.pl

Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży Nr 7
ul. Wasilkowskiego 7 (metro Imielin)

tel.: 22 641 99 33
wypożyczalnia128@ursynoteka.pl

Wypożyczalnia dla Dorosłych i Młodzieży Nr 128

10 Biuro i dyrekcja Wasilkowskiego 6

tel.: 22 648 67 76
sekretariat@ursynoteka.pl

Adres biura: ul. Wasilkowskiego 6,
02-776 Warszawa

Biblioteka Publiczna im. Juliana Ursyna Niemcewicza w Dzielnicy Ursynów m.st. Warszawy
ul. Braci Wagów 1, 02-791 Warszawa
NIP 951-18-78-932, REGON 010861160

11 Biblioteka dla dzieci Na Uboczu 2

tel.: 22 648 63 96
bd60@ursynoteka.pl

Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży Nr 60
ul. Na Uboczu 2 (metro Natolin)

12 Biblioteka dla dorosłych / Czytelnia IX Braci Wagów 1

tel.: 22 258 37 46
wypożyczalnia127@ursynoteka.pl

Wypożyczalnia dla Dorosłych i Młodzieży Nr 127 / Czytelnia IX
ul. Braci Wagów 1 (metro Natolin)

13 Biblioteka dla dzieci Fanfarowa 19

tel.: 22 644 74 30
fanfarowa@ursynoteka.pl

Biblioteka dla Dzieci i Młodzieży Nr 11
ul. Fanfarowa 19 (przyst. Bogatki)

14 Biblioteki dla dorosłych KEN 21

tel.: 22 446 21 65
wypożyczalnia139@ursynoteka.pl

Wypożyczalnia dla Dorosłych i Młodzieży Nr 139
al. KEN 21 lok. U-3 (metro Kabaty - wejście od ul. Borsuka)

15 Biblioteka dla dorosłych 6 Sierpnia 23

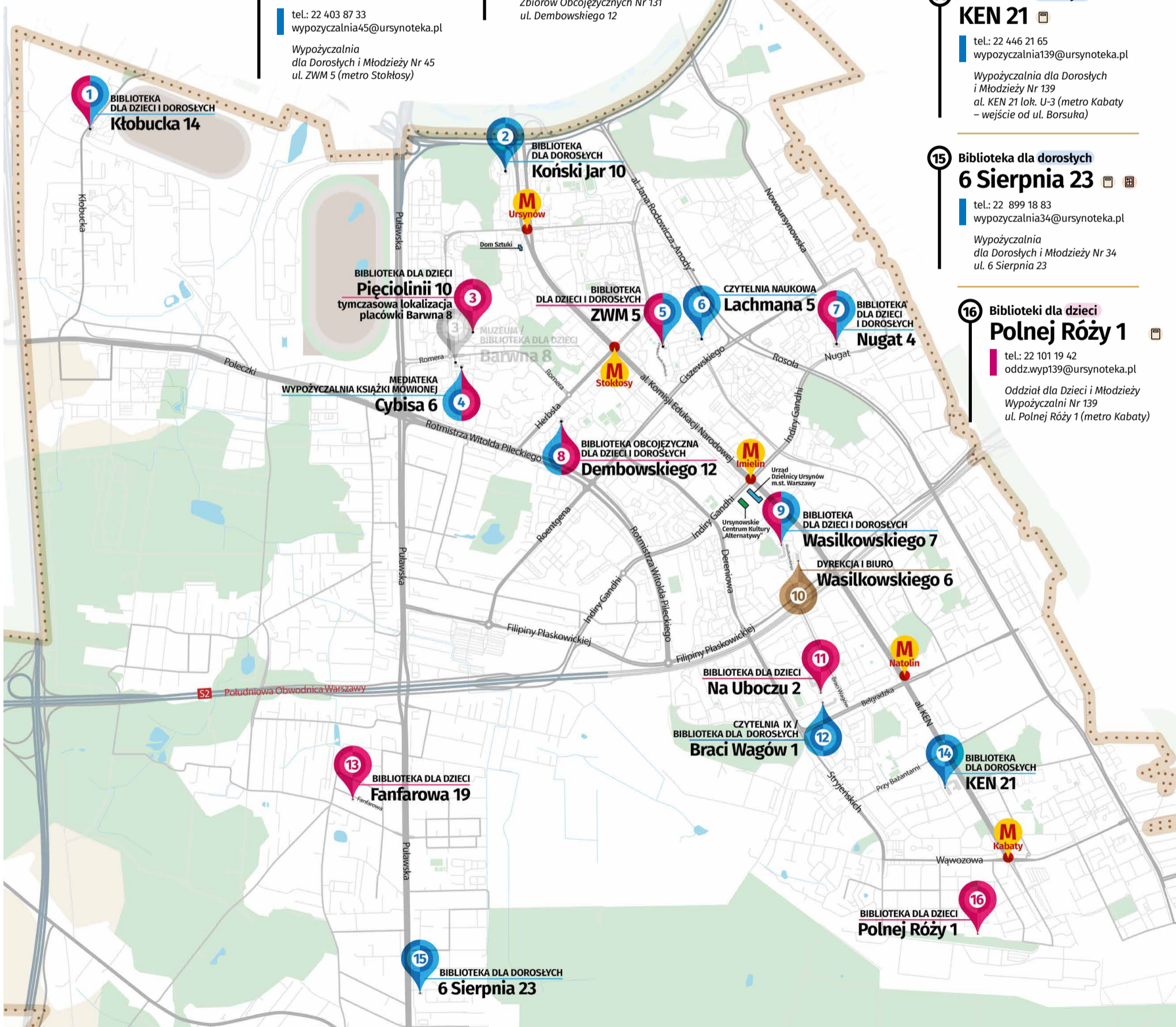
tel.: 22 899 18 83
wypożyczalnia34@ursynoteka.pl

Wypożyczalnia dla Dorosłych i Młodzieży Nr 34
ul. 6 Sierpnia 23

16 Biblioteki dla dzieci Polnej Róży 1

tel.: 22 101 19 42
oddz.wyp139@ursynoteka.pl

Oddział dla Dzieci i Młodzieży Wypożyczalni Nr 139
ul. Polnej Róży 1 (metro Kabaty)

PARTNER:

platon

WSPÓŁORGANIZATORZY FESTIWALU:

ORGANIZATOR FESTIWALU ZAKRĘCENI LITERATURĄ:

URSYNOTEKA
BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. JULIANA URSYNA NIEMCEWICZA
W DZIELNICY URSYNÓW M.ST. WARSZAWY